

JACOB ISRAËL DE HAAN

KWATRIJNEN

De bundel Kwatrijnen van Jacob Israël de Haan
werd oorspronkelijk in 1924 uitgebracht
door Uitgeverij P.N. van Kampen te Amsterdam.
Deze fotografische herdruk werd in 1994
ter gelegenheid van de Boekenweek uitgegeven
door Boekhandel De Verbeelding,
Utrechtsestraat 40, 1017 VP Amsterdam.

KWATRIJNEN

JACOB ISRAËL DE HAAN

KWATRIJNEN

Boekhandel De Verbeelding
Amsterdam 1994

AFREIS.

Dat een snelle zeiler „Vlaardingen” heet,
En ligt afgetuigd in de Maas op stroom.
Is het Leven, Verlangen of een Droom?
O, Lied, dat Droom en Leven vereend weet.

JERUZALEM.

De stem van Jeruzalem: door de dagen
Roept Jeruzalem, door den donkren nacht.
Als Moeder troost, wanneer haar zonen klagen,
Zóó troost die Stad der Steden onze klacht.

LONDEN.

Maar de stem van Londen. In u verloren
Valt elke schoone stem. Eén wild geweld.
Boven de lucht, onder den weg, de sporen
Waarlangs het leven naar den afgrond snelt.

LONDEN.

Vóór het vale dageraden
Drijft het Lot mij langs uw Straat.
Al uw schatten, al uw daden
Zonder baat.

OCHTEND IN LONDEN.

Hijgende stem van het onheilig Londen,
Wat zijt ge bij de Stille van mijn Lied?
Wat heeft de zwerver ooit bij u gevonden
Des ochtends, dat hem 's avonds niet verliet?

AVOND IN LONDEN.

De dag verzwaart. De hemel wordt al duister.
Ik denk nu aan de stilte van ons Land.
Terwijl gij de schamelheid van uw luister
Rood tegen de breedten des hemels spant.

DE DOOD VAN LONDEN.

O, Londen: ziet gij dan uw Meester niet,
Die even zeker u stil maakt als mij?
Terwijl uw leven snel als water vliet
Gaat Hij voorbij.

GEZICHT OP LONDEN.

Londen: wat vond één genierter der nachten
Bij u, dat hem ook in den dag nog baat?
De vale schijn van uwe valsche prachten.
Uw drift, die toch machtloos vergaat.

DE DOOD.

Want alle menschen, die daar rustloos drijven,
Zien zij den Meester niet?
Hij gaat voorbij. Ik voel verstijven
Mijn bloed en mijn Lied.

EETWAGEN.

Hij dronk den wijn. Ik zag de zonnestralen
Eén eeuwig oogenblik verspelen in zijn glas.
Hij zal nooit weten (God weet waar wij dwalen!)
Dat ik de Dichter van zijn wijnkelk was.

IN DEN TREIN.

Geen naam. Geen woord. Ik weet slechts, dat hij
Hij lachte, toen hij haastig langs mij ging. [lachte,
Nu door de dagen en de nachten
Martelt herinnering.

NACHTTREIN.

Een luitenant, maar niet meer dan een knaap.
Wij reisden samen des nachts in den trein.
Wat lot genoot hij lachend in zijn slaap?
Terwijl ik waakte en kromp van pijn.

ONTWAKEN.

Ik wachtte tot hij waakte, en toen, ik schreef,
Mijn weinig woorden op, terwijl hij lachte.
Wij scheidden, maar ik zweer: zoolang ik leef
Zal ik 't wonder van 't wederzien verwachten.

DROEFHEID.

IJdel zijn veel, ijdel zijn weinig woorden.
IJdel is 't Lied, dat ik gelukkig zing.
Voor één oogenblik, dat mij fel bekoorde,
Martelt eeuwig herinnering.

WEEMOED.

Nooit zult gij weder denzelfden wijn drinken
Als hedenavond. Nooit breekt gij meer open
Dezelfde vruchten. Al uw liefde en hopen
Verzinken.

ROME.

De Eeuwige Stad. O, Lied, wat is er eeuwig?
Van Rome naar Jeruzalem reisde ik
Langs zeeën diep en bergen bar en sneeuwig:
Ik vond niets eeuwig dan het oogenblik.

NAPELS.

Hier voel ik weer het lieve leven lichter [vreugd.
En vindt mijn hart, van wroeging vrij, weer
Hier ben ik weer de onbekommerde Dichter
Van zon en zee, van jok en jeugd.

AAN FREDERIK VAN EEDEN.

O, Vriend, dragen uw dagen zwaar in 't Noorden,
Van droevig werk en wrange zorgen.
Hier bloeit Napels langs zijn ruischende boorden
En is er zon vanaf den morgen.

BEDELJONGENS.

Zij hebben zeker niets dan hunne kleederen
Sierlijk geslagen om hun lijf.
Maar o, hoe zij mijn hart vertederen
Met hun blikken en hun bedrijf.

EEN MONNIK.

Een monnik: diep in zijn gebeden.
Ik kwam. Hij keek. Ik werd bewogen.
Gods hemel lachte nooit zoo in aardsche oogen
Wat schrikkelijk verleden sleept hij mede?

HET HUIS AAN DE ZEE.

Wanneer ik waak uit mijn bloeiende droomen,
Hoor ik het weidsche zeegeruisch.
Deed God of het Toeval mij komen
Naar dit gelegen Huis?

RUST.

Het ruischen van den regen hoor ik niet
Door het ruischen van de Zee.
Ademloos luistert mijn Lied.
Soms ruischt de zeewind mee.

„ROSE-CASTLE.”

Hij ligt op stroom, de stoute stoomer,
Voor de overtocht gereed gemaakt.
Leef ik in Napels, of ben ik een Droomer,
Die straks in Amsterdam ontwaakt?

VERTROUWEN.

Neen: ik benijd u niet de rust van 't klooster
En niet de veiligheid van uw bestaan
Als mijn Moeder is nog mijn God mijn trooster;
Ik durf weer door dagen en daden gaan.

TROOST.

Klaag niet over ons ontmoeten,
Klaag niet over onze scheiding
't Is alles één en de eindlijke verblijding
Zal 't bitter leed verzoeten.

VERBLIJDEN.

Wolken, bergen, droom en daden,
Kan ik nauwlijks onderscheiden.
Maar ik ga langs al mijn paden
In een bezonnen verblijden.

BRANDING.

De Zee breekt over de schuimende keien,
De Eeuwigheid luistert naar zijn Lied.
Wanneer mijn Liedereren schreien
Luistert de Eeuwigheid niet.

BERUSTING.

Vraag niet naar veilig of onveilig
Want in Gods wil is alles één.
Langs lusten heilig en onheilig
Voert Zijne Liefde mij naar Jeruzalem heen.

VERLATEN.

Hoe zal het Woord, het al-gemeene
Beelden wat ons beiden verbindt?
Nacht breidt zich over de zee henen,
En door het scheepswant waait de wind.

VREDE.

Ik luister naar de Zee.
Luistert de Zee naar mij?
Glimlachend langs de zilvren ree
Mijmert de Tijd voorbij.

ONVEILIG.

In een lichte duizling leef ik.
Mijn leven schuimt als de Turijnsche wijn.
Voor mijn ziel en zinnen beef ik.
Waar zal het einde van mijn zwerven zijn?

DE REGENBOOG.

Wie zal in de regenboog scheiden
Den regen van de zon?
Zóó dacht ik, dat ons beiden
Niets scheiden kon.

EEN MATROOS.

Een lichtmatroos: zijn donkre haren,
Zijn oogen bloeien, zijne wangen blozen.
Denk niet aan de duizenden lichtmatrozen,
Die jong en schoon als deze waren.

DE DOOD LANGS VIA PARTENOPE.

Napels: 't leven drijft driftig heen,
Langs vlotte vreugd en luide lust.
Groot en onzichtbaar gaat er Eén,
Die alles voert tot rust.

EEN JONGEN.

Een bonte groentekar, daarvóór een ezel,
Een jongen staande en hij stuurt trotsch en
Hij spant iedere spier en iedere vezel, [stout.
Terwijl hij het koppig dier binnenhoudt.

EEN VROME.

Al uw Zonen zijn leerlingen van God.
En heerlijk is de vrede van uw Zonen.
Zij vertrouwen op Hem in ieder Lot,
Niet vragend naar beloonen.

ZELFMOORD.

Toen scheidde ons het Leven.
Thans scheidt ons de Dood.
Gij rust. Ik word gedreven.
Langs wroeging, vreugde en nood.

AVOND.

Strepen van licht langs het land,
Aan de lucht een schijn van rood.
De Stad, die hijgt en brandt,
Wat is het Leven, Moeder, en wat is de Dood?

EEN DIENAAR.

Hij dient mij statig. Moest ik hem niet eerder
Dienen, die zóó veel schooner is?
Nooit had ik een Dienaar schuwer en teerder
Nooit voelde ik zóó mijn vreugde en mijn gemis.

MIJN DIENAAR.

Als ik hem roep, zal hij mij gaarne geven
Twee sinaasappelen aan ééne tros.
Ik kan zijn oogen donker laten beven,
Zijn wangen gloeien doen van snelle blos.

EEN SPEL.

Ik zal de pracht der sinaasappels loven.
Hij zegt héél statig: „Si, Signor, geen land,
Dat mijn Land, Italië, gaat te boven
In overvloed, in schoonheid en verstand.”

BERUSTING.

In dit spel van wind en water
Schouw ik peinzend héél den dag.
'k Vraag niet meer naar toen en later.
Ik draag wat er komen mag.

ONRUST.

Ik lees gedichten van Gutteling en van Perk.
Zij stierven. Als ik sterf, wie zal mij dan nog
[lezen?
Wat baat alles? Het Lied is menschlijk werk
Thans of later: 't zal eens vergeten wezen.

HAVENROEIERS.

O, kon ik in de Maat van 't Lied,
De maat van mijn twee roeiers vangen.
Maar ach: het leven van mijn zangen
Is het leven van 't Leven niet.

SCHOONHEID.

De Schoonheid kent niet anders dan het
Hij acht geen Deugd, geen Eer. [Schoone.
Hij laat zich dwingen noch beloonen
Los van al wet en leer.

NA DEN REGEN.

In den sidderenden waterdrop
Geeft zich des Hemels Eeuwigheid.
In elk bevende harteklop
Slaat het wreed Raadsel van den Eeuwgen Tijd.

VERTREK.

Nog ééne Nacht. Wij scheiden morgen,
De Stad van Napels en mijn ziel.
Maar zóó diep droeg mijn ziel geen zorgen,
Dat de lach van Napels niet troostend binnen-
[viel.

VREUGDE.

Hoe kan ik een Stad zóó beminnen,
Waar ik zóó kort verbleef?
Omdat zijn Lach van mijn ziel en mijn zinnen
Alle zorgen verdreef.

AFSCHEID.

Vaarwel Napels: daar ligt gij stralend open.
De boot kiest naar het Westen zee.
Meer schoonheid dan mijn hart mocht hopen,
Geeft Gij scheidend mee.

LAATSTE BLIK.

Wij varen ver. Een laatste blik op Napels,
Vol dank voor alles, wat ik hier genoot.
De kust vol zon. De huizen hoog in stapels,
En vóór de Stad een wijde vloot.

ONTROERING.

Twee sinaasappels van één tak met blaren.
Ik zie schreiend het wonder aan:
Neen: niet vergeefs zijn zóó veel kwade jaren
Over mij heengegaan.

DE ZEE.

Hier is geen andre boekerij
Dan water, zon en hemel.
Maar o, wat lees ik in dat bont gewemel
Zóó snel voorbij.

JERUZALEM.

Neen: niet Napels zien en dan sterven
In den droom van het zeegeruisch.
Maar Napels zien en dan verwerven
In Jeruzalem weer een eigen huis.

HERINNERING.

Of Napels dan voor het laatste uur van scheiden
Al zijn zalig schoon bewaarde?
In een onzegbaar verblijden
Bloeien hemel, zee en aarde.

GENOT.

Omdat geen Oogenblik duurt tot in Eeuwigheid,
Omdat geen Leven den Dood overwint,
Mag ik daarom niet graag genieten van den Tijd,
Die ziel en zinnen gretig vindt?

DE ZWEMMERS.

Waarom zal ik meer van het Leven vragen,
Dan deze jongens in het water naakt:
Hemel en zee de lange dagen
En zon van dat de morgen waakt.

EEN NAAM.

Ik vraag zijn naam. Een mooie naam: Renato
En waar hij woont. Hij lacht en zegt Sorrento.
Wij scheiden. Mijn stoomer ligt op de zee.
Niets dan wat klank van namen neem ik mee.

NAPELS.

Men zal u, Napels, nooit vergeten.
Uw leven is een lachend Feest.
En u gedenkend, zal men altijd weten,
Dat ik uw Dichter ben geweest.

VERLEIDING.

Ik sluit mijn raam. Laat mij niet hooren
O, Zee van Napels, uwe stem.
Want luisterend ben ik verloren
Voor mijne Stad, Jeruzalem.

ZIEL EN ZINNEN.

Het Oogenblik zoeken mijn zinnen.
En mijne Ziel zoekt de Eeuwigheid.
Van dat mijne dagen beginnen
Martelt mij deze strijd.

SMART.

Dit: dat ik overal heb liefgehad,
En nergens kon vergeten,
Dat ik tot Vreugde neergezeten,
Slechts wroeging had.

BERUSTING.

Is dit misschien mijn laatste zonnedag?
Laat het getroost de laatste zijn. Geniet
Te feller dan wat gij heden nog ziet
Aan liefde en lach.

SNEL GELUK.

O, pluk de donkre rozen vóór zij dorren.
En kus den lentewind: hij waait snel over.
Geen tweemaal wandelt ge onder 't zelfde loover.
Machtloos als al uw vreugd is al uw morren.

DE DOOD.

Als het vandaag niet is, dan is het morgen.
Wat baat ontvluchten, als gij zeker weet,
Dat zijn handen uw keel verworgen.
Zijn worm uw hart vervreet.

EEUWIGE SPOT.

Ik denk aan alles, wat ons heeft bewogen
Van getij tot getij.
De Eeuwigheid glimlacht met zijn spottende
De Aarde valt voorbij. [oogen.

EINDSOM.

Geen dag, geen uur, geen minuut, geen seconde
Dat mijn Leven niet tegen zijn Dood strijdt.
'k Heb veel gezocht en zalig veel gevonden,
Tot dit: „Alles is Niets bij de Eeuwigheid.”

MACHTLOOS.

Aan wal, aan boord: 't is alles, alles, één,
Eén wind en één eindlijk getij.
Wat de dagen gul geven, dat neemt mij
De Eeuwigheid heen.

WANHOOP.

Eeuwig: ik heb van 't Eeuwig Lied gesproken
Als Dichters doen, tot ik de Eeuwigheid zag.
En weet: tot eeuwig vaagsel wordt gebroken
De bouw van elken dag.

DE ZEEMEEUW.

En als ik dan een zeemeeuw was,
Die wiekt zoo vrij langs de ongebonden baan,
Op vleugels spits, den snellen wind te ras
Zoude ik dan den Dood ontgaan?

EEUWIGHEID.

En kon het water van de zee verhalen
Van zijne tochten door de Eeuwigheid heen,
Door wolken, menschen, bloemen, duizend
't Bleek achter alle wisseling toch één. [malen.

KEUZE.

Ik kan wel de Eeuwigheid winnen
Als ik mij-zelf verlies.
Maar mijn ziel en mijn gretige zinnen
Schreien, dat ik mij-zelven kies.

EEN DOODE.

Nu gaande tot een rijker leven
Hoe kan ik u vergeten, vrome Vriend?
Gij stierft te vroeg, maar mij hebt gij gegeven
Meer dan ik had verdiend.

OP ZEE.

Hier luwt de lucht zóó zuiver en het water
Verdiept onder de hooge lucht.
De uren gaan. Het wordt later, later,
Zonder één goed of kwaad gerucht.

VREDE.

Hier wordt mijn oog van de zon zalig blind,
Hier drink ik mij dronken aan vollen wind.
Dwaas, dat ik dan door drift en droeve nood
Een wereld wijder zoek dan deze boot.

GEEN LAND MEER.

Wij zien geen land: alleen de waterkolken
Wij zien geen schip, alleen zeilende wolken.
Maar schooner dan al steden, die ik zag,
Is de eeuwige zee, nacht en dag.

ZEEWIND.

Zijn sterke maat, zijn ruischende rijmen
Heeft het zeelied niet minder dan het men-
Ik luister. Maar de hartsgeheimen [schenlied.
Van de zingende zee versta ik niet.

INTREE VAN DEN SABBATH.

't Is alles anders en toch alles één.
Mij brengt de Dag zijn Heiligheid
Op volle zee. Trok ik ook zwervend heen
Overal is de Sabbath en Gods veiligheid.

SABBATHLICHT.

Met lied en licht heb ik u blijde ontvangen
Hier op de zee als in mijn Stad.
Laat mij nimmer één ander heil verlangen
Dan uw heilige schat.

AVONDGEBED.

Die heilig van onheilig scheidt,
En mijn Lied rijk maakt met Zijn zegen
Voert mij, waar nu de Zon daalt, tegen
Den Sabbath en zijn heiligheid.

PSALMEN.

Hij kent mijn lust. Hij kent mijn nooden.
Weet wat het hijgend hart behoeft.
Hij zendt den Sabbath, Zijnen Bode,
Wiens Boodschap nooit bedroeft.

EENZAAM.

Neen: ik ben niet alleen. Ik ben vereenigd
Met u allen in ieder land,
Wier harten nu de Sabbath lenigt,
Die wijn zegent en lichten brandt.

VERLATEN.

Geen Vader zegent mij vanavond.
Ik zegen geen Zoon. Ik reis alleen.
Klaag niet: het leven heeft mijn hart gehavend,
Maar God wendt mij langs beter wegen heen.

VREDE.

Zóó goed als ooit heb ik al de gebeden
Toen de Sabbath mij naderde, gezegd.
En in de veiligheid van zijnen vrede
Heb ik mij schreiend neergelegd.

TROOST.

Neen: er was geen gewijde wijn, geen brooden,
Er was het vreemde scheepsvolk om mij heen.
Toch liet de Sabbath, trooster van al nooden
Mij niet alleen.

STERRENHEMEL.

Elken avond bouwen de sterren anders,
Naar God hen eeuwig heeft geboekt.
De gele fonkelaars, de blauwe branders,
Waardoor de stoomer zijn zee-wegen zoekt.

DE STERREN.

Ik kan geen heilig licht ontsteken.
Maar God ontsteekt het mild voor mij.
De sterren aan al hemelstreken
Van wind en wolken vrij.

NACHT.

De nacht is het gebed van de Aarde
Tot den levenden God.
Die mij tot dezen nacht getrouw bewaarde
Geef ik getroost mijn lot.

VERLEIDING.

Ik zat aan dek in het Gebed gebogen,
Hij kwam met lach en vraag tot mij.
Al wat geen man uitspreekt lachte in zijn oogen.
Ik zuchtte en legde het gebed op zij.

LAATSTE SABBATH (AMSTERDAM).

Den laatsten dag. Langs uwe grachten
Mijn schoone stad, ga ik aanbiddend voort.
Nooit en nergens vergeet ik uwe prachten.
Maar ik heb de stem van Jeruzalem gehoord.

LONDEN.

Heesch en onheilig schort uw stem, o, Londen.
Gij haart al boete en al gebeden.
En toch heb ik ook hier een plaats gevonden
Voor Sabbathdienst en Sabbathvrede.

PARIJS.

Uw straten zijn rijker dan steden.
Mijn Lied onthoudt u niet zijn Lof.
Maar bij de weelde onzer Sabbathgebeden
Valt al uw weelde wan en dof.

ROME.

Rome: gij hebt u schat van schoon vergaderd,
Door de eeuwen heen, meer dan één Stad.
Maar als de tijd der Sabbathbeden nadert,
Keert zich mijn hart tot eeuwger schat.

NAPELS.

Een wonder bloeit die stille hof.
Van zon en schaduw onder donkre bogen.
Hier bouwt de Godgewijde synagoge.
En het is Tijd voor Sabbathlof.

DE STORMENDE ZEE.

De zeeën schuimen en de stormen gieren.
Wij varen in Gods veiligheid.
Vroom en aandachtig zal ik vieren
Den Sabbath en zijn heiligheid.

JERUSALEM.

Den eersten Sabbath langs uw straten,
Jeruzalem ga ik verwonderd voort.
Een vreemde? Neen: nooit meer verlaten
Sinds God mijn bede heeft verhoord.

DE ZEE.

Is één stad rijker of schooner
Dan de zee eindeloos?
Kent gij milder bewoner
Dan schipper en matroos?

GEDRONKEN WIJN.

De wijn gedronken, het uur genoten,
Zeg mij wat overblijft.
Tusschen verlangen en gemis ligt het besloten,
Al wat het leven drijft.

VOORBIJ.

Ik heb één langen dag de zon gedronken.
Is een dag zon meer dan een glas met wijn?
Gevuld. Geleegd. In de Eeuwigheid verzonken.
En zal nooit meer genoten zijn.

ZONNESCHIJN.

Wij zien maar zee. Wij zien maar zon.
En ziet de zon niet meer dan wij?
Van dat de vroege dag begon,
Lacht zij blijde en vrij.

EEN DOODE.

Wat scheidt den wind over zijn graf,
Van den wind hier over zee?
God heeft den vriend genomen, dien Hij gaf.
Ik draag mijn onrust mee.

NAAR HET OOSTEN.

Ik kan hier licht het Oosten vinden,
Ochtend, Middag en Avond voor 't Gebed,
Want daarheen baant onder de milde winden
De boot zijn weg door 't eindloos waterwed.

ZORGELOOS.

Waar is de wijn, dien ik gisteren schonk?
Waar is de wijnglans, die gisteren blonk?
Vraag niet. Klaag niet. Reik mij den nieuwen wijn
En laat ons elken dag ééne dag zorgloos zijn.

TALMUDISTEN.

Zij hebben 't eigen Zelf aan de Eeuwigheid ge-
[geven.
Nu noch door hun Zelf noch door de Eeuwigheid
[geplaagd.
Terwijl mijn hijgend hart, moede van macht-
[loos leven,
Zich niet verliezen kan en toch verloren klaagt.

VLUCHTEND GELUK.

„Wat ben ik toch gelukkig” dacht ik heden,
Toen ik de Mousky van een balkon zag.
Maar de Eeuwigheid sprak strak: „Het is ver-
Uw Oogenblik” en zwaar viel mij de dag. [leden.

ARMOEDE.

Het zachte leven en de zachte dood.
Niet meer kleederen dan men dagelijks draagt.
Wat dadels, water en Arabisch brood.
Koning, die niet meer van de Eeuwigheid vraagt.

BEGRAFENIS.

In eene smalle kist wordt hij gedragen,
Die niet genoeg voor rijker uitvaart won.
Als men ons rijk uitdraagt zijn dan de vlagen
Ons zoeter van lentewind en van zon?

CAIRO.

De felle middagzon houdt mij hier binnen.
Maar neen. De zon roept mij toch droomend uit.
O, blijde ziel, o, zielsverblijde zinnen:
Daar bouwt Cairo. Waar is rijker buit?

NA-MIDDAG.

Straks zwerf ik uit, bij 't dauwend avonddalen.
Niets zoekend en niet wetend, waar ik ga.
Zal ik heden, als gistren, droomend dwalen
Tot ik voor den stralenden Nijlstream sta?

MOUSKY.

Een herdersknaap. Een arm vol geurend gras,
Gaat droomend door de driften van de straat.
Alsof de Stad een zonnig weiland was,
Loopen zijn schapen mee met mild geblaas.

OCHTEND.

De milde morgenwind kust mijne wangen.
Waar heeft de wind mij voor het eerst gekust?
't Is alles een. Onrust en fel verlangen
Wordt in de Eeuwigheid rust.

ROZENGEUR.

Vraag, waar hij dwaalde, aan deze rozengeur.
Vraag naar allen, dien hij weldadig was.
Hij antwoordt: „Eén is het wisslend gebeur.
Jeugd en rozen vergaan zóó ras.”

EENZAAM.

Ik zegen niemand, want ik ben geen Vader.
Mij zegen niemand, want ik ben geen Zoon.
Toch voert Gods Liefde mij tot mijn Land nader.
En ik vraag angstig: „Voor wat lot dit loon.”

GESLAGEN.

O, Ziel, zend niet uwe gretige zinnen,
Elken dag om weelden en winsten uit.
Want al wat zij aan lust en vreugde winnen,
Valt de Eeuwigheid ten buit.

SPELEND KIND.

Dit spelend kind kan de sterren niet plukken.
Maar zijn ziel plukt bonte bundels te saam.
Ik leed zóó veel en in naamloos verrukken
Zegent mijn Lied Gods Heilgen Naam.

„ROSE CASTLE.”

Hier is mijn Land. Maar 'k volg uw wijde wegen,
Schip, dat mijn schip was, over verre baren.
God geef u goed getijde en rijke zegen,
Aan vracht en voere u veilig door gevaren.

SLAPELOOS.

Hij, die de slaap rooft uit mijne rauwe oogen.
Die 't bloed opdrinkt uit mijn gereten hart,
Wordt door geen lied en door geen lot bewogen.
Hij lacht noch weent bij mijn geslagen smart.

NACHT.

De Nacht met zijne spitse borsten,
Buigt zich over mijn leden henen.
Mijn lippen, die dorden en dorstten,
Drinken zich zacht aan zijne spenen.

AAN

Nu herdenken mijn handen al de streken
Onzer verboden vreugd.
Ons scheiden land en water vele weken,
Wien geeft gij thans uw schoon-verdorven jeugd?

DONKERE NACHT.

Mijn handen tasten. Niets dan de nacht
En mijn hart, dat hijgt en vreest.
Wat is er vroeger, mild en zacht
Menig stout Feest geweest.

ANGST.

Mijn handen vol herinneringen.
Mijn hart doodsvol van angst.
Wat zal ik nog spelen en zingen?
De wroeging duurt het langst.

VLOEK.

Des daags verlang ik naar den avond.
Misschien zal hij koel zijn en teer.
En 's avonds, hijgend en gehavend
Verlang ik naar den morgen weer.

JEMENIETISCH LIED.

Mijn hart kan van uw Lied niet scheiden.
Ons Volk leed door al eeuwen pijn.
Zing het nog eens, voordat tusschen ons beiden
Dagen en jaren zijn.

EEN LIED.

Zal ik ooit in mijn zangen vinden
De zoete weelden van het droeve Jemenietisch
Wat Joodsche harten kan verbinden, [Lied?
Die haten weten 't niet.

NIEUWE LIEDEREN.

Zoo vaak denk ik: „Dit is het laatste Lied
Nu zal die weelde mij voor goed verlaten.”
En altijd weder vind ik nieuwe en rijke maten
Voor vreugde en voor verdriet.

EEN ZANGER.

Een Dichter ben ik en gij zijt een zanger.
O, dat ge eenmaal mijn liedren zingen zoudt.
Steeds wil ik scheiden en steeds toef ik langer,
Lijdend om wat me aan u verbonden houdt.

ANGST.

Hij zong vandaag. Tot in mijn diepe droomen
Vervolgt mijn hart de schoonheid van zijn zangen.
Waarom is hij langs mijn wegen gekomen?
Draag ik niet reeds genoeg verlangen?

DROOM.

De vogels in het nest,
Zijn zangen in mijn droomen.
Toch was het mij het best,
Als hij niet zingend langs mijn wegen was ge-
[komen.]

ZIJN LIED.

Hij zong. En zalig is mij 't zoeken
Van zijn Lied tusschen waak en slaap.
Wat men niet vindt in zooveel boeken,
Men vindt het in 't Lied van een Jemenieten-
[knaap.]

STERREN.

Wat weten de sterren van hen, die ver zijn?
O, kon mijn Ziel voor dezen Nacht een ster zijn.
Dan zoude ik stralen hoog boven de Stad
Waar gij mij nooit hebt liefgehad.

HERINNERING.

O, toen ik reisde was het niet zoo schoon,
Als nu ik droom van al mijn reis.
Geef mij geen ander lot en loon,
Dan onrust schoon en droom en wijs.

ONRUST.

Ik kan niet rusten vóór ik nog eens hoor,
Dat lied, dat droeve Jemenietenlied.
Zing het nog eens. Dan reis ik rustig door.
Ik zweer 't u toe: mijn hart vergeet u niet.

MACHTELOOS.

Uw droef Lied viel in de Eeuwigheid verloren.
Van de Eeuwigheid vraag ik het staag weerom.
Maar nooit zal de Eeuwigheid één bee ver-
Hij luistert stom. [hooren.

ZIJN LIED.

Was ik geen Dichter, ik was het geworden
Luisterend naar zijn Jemenietisch Lied.
Zij dreven ons door eeuwen heen, de horden,
Maar de kracht van ons Volk braken zij niet.

HAÏEM CHAËR.

Zoo leef gelukkig, mijn geliefde zanger,
Gelukkiger dan ik, uw droeve Dichter.
Maar waar het lot mij drijve, droef en banger,
Uw Lied maakt mijn hart lichter.

AFREIS.

Want altijd scheiding. Altijd weer begroeten,
Gedreven door verlangen en gemis.
Tot aan het uur van 't eindelijk ontmoeten,
Waaruit geen scheiden is.

TALMUDISTEN.

Zij branden hun zielen als witte lampen
In de voorhoven van Gods Heiligheid.
Zij kennen geene vreugde en geene rampen
In één gedachtenlooze veiligheid.

DWAALTOCHT.

Ik ga hier door een dwarreling van kleuren.
En ga de wegen, die mijn voeten gaan.
De uren verdwijnen. Er kan niets gebeuren.
Ik ben van vreugd en droefenis ontdaan.

EEN JONGEN IN DE ZON.

Het zilver spint in donkre haren
Een zachte, zijden droom.
Door mijne ziel komt wild gevaren
Der weelden driftge stroom.

SPEL.

De zon speelt met zijn oogen.
De zon speelt met zijn milden mond.
Hoe zalig werd mijn ziel bewogen
Toen ik hem deze woorden zond.

ANGST.

Als ik de zon was, kon ik vreedzaam zijn
Met zijn mond, zijn oogen, zijn haren.
Nu blijf ik ver, met doffe pijn,
Sidderend voor gevaren.

VERTEDERING.

Zon en schaduw glijden over
In de stille schemering.
Ik beef gevangen in den toover
Van één vertedering.

ZATHEID.

De zon is over hem henengegleden.
Ach: de uren dreigen grauw.
Door mijn bevende leden
De doode kou.

LEZING ERNEST RICHMOND.

Ivoren wit en de diep-blauwe randen,
Die rondom de Omar-mozaïeken staan.
Op welken wind waait het stof van de handen,
Die dit hebben gedaan?

HUIVERING.

Als ik mijn donkere gedachten
Niet kon verbergen achter woord en lach,
Hoe zoudt gij weten van mijn wilde nachten
Van mijn gedreven dag.

JERUZALEM.

Ook hier ben ik de diep-gekwelde mensch.
Mij martelt het raadsel en zijn onthulling.
Wat baat mijn mateloos hart de vervulling?
Altijd, altijd, drijft mij een stouter wensch.

SPECERIJEN-BAZAR.

Droomend gaan door de specerijenstraatjes.
De huisjes zijn van zoeten geur doorstoofd.
Het wolkt uit doozen, balen, kast en laadjes
Eene bedwelming om mijn zalig hoofd.

MAANNACHT.

De Maan bloeit zalig als de zon,
De Nacht ligt open als een Dag.
Dank, dat ik door al leed dit won
En dit bezingen mag.

JEUGDGEDICHTEN.

In mijne jeugd schreef ik deze gedichten.
Ik lees: daar bloeit mijn jeugd open en teer.
Wat zal meer dan het eigen lied verlichten
De duisternis, waarin ik hier verteer?

VERLATEN.

Aan het eigen Lied heb ik rijk gegeven
Het bloed van mijn hart, de lust van mijn ziel.
Jeruzalem: ik ben alleen gebleven
En lees wat mij in Holland toen geviel.

DE STERREN.

O, kon ik het boek van de Sterren lezen.
Hun eeuwige maat. Hun schatrijke rijmen.
Maar hun tochten en hun geheimen,
Wien zullen zij gegeven wezen?

HOLLAND.

Het Lied, dat ik in Holland schreef,
Lees ik te Jeruzalem weder.
Holland: houd stand. Zoolang ik leef
Min ik u mild en teder.

DE SCHOOIERS.

Laat mij de schalke schooiers. Houdt uw rijken,
Die dom en doelloos door de straten gaan.
Wanneer hun Dagen voor den Dood bezwijken,
Wie ziet hun dan nog al hun schatten aan?

GAARKEUKENSTRAATJE.

O, dit is zeker een der beste straatjes,
Waar in de genieter zijn dag verslijt.
De kok stooft en zijn lieve, luie maatjes
Bedienen u van alle heerlijkheid.

GENERAAL RONALD STORRS.

Generaal Storrs, die in uw sterke handen
Macht over 't Heilig Jeruzalem houdt,
Gezegend worde uw naam in alle landen,
Waar ons Volk op uw rijk beleid vertrouwt.

JOODSCHE RUITER.

Een Ruiters: trotsch in het zonnige landschap.
Hij houdt zijn paard, dat kopstapt stout en fel.
Hij spreekt mijn taal. Hij is van mijn verwant-
Wachter van het herboren Israël. [schap,

DE BAZAR.

Hier is koop en verkoop gewijde kunst.
De verkoopers zitten stil of zij droomen.
Zij vragen niet luid aller lieden gunst.
Zij wachten tot de koopers komen.

MAANLICHT.

Mijn ziel beleeft het wonder-zonning maanlicht.
Mijn zang beschrijft het niet.
Is dit het Licht van Gods gezegend Aanzicht,
Dat de Ziel zalig ziet?

BEZORGD GENOT.

Bezorgd genieten is 't lot, ons beschoren,
Die zonen zijn van dezen zwaren Tijd.
Maar toch: wat is gewonnen en verloren,
Ons blijft het Lied in Heerlijkheid.

EEN ZIEKE.

Terwijl ik u schrijf in mijn zoeten zomer,
Is uw lot in uw winter reeds beslist,
Leven of Dood: vrees niet. Gij zijt een Droo-
Die God in uw nabijheid wist. [mer,

STERRENHEMEL.

De Maan strooit de stralende sterren
Langs den eeuwigen hemel heen.
Wie waken er nog heinde en verre?
Mijn hart en mijn lied alleen.

AAN

De bergen zijn zilver en ver als zeeën,
De heuvels staan als Hollands duinen daar.
Meet land en water niet tusschen ons tweeën.
Is hier mijn ziel buiten gevaar?

WIJN.

Ik drink den wijn. Zult gij nog eenmaal wezen
Een glas met wijn, o, Glas vol Wijn?
Wie zal (wie weet hoe lang na dezen?)
Weer uw genieter zijn?

GOD.

Ik vind U overal. Ik vind U nergens.
Ik wil U beelden met mijn woord.
Maar machteloos. Waar sterf ik ergens,
Als allen sterven onverhoord?

DE STEM.

Gij roept. Ik sidder. En ik kom.
Nu zal de wreede Eeuwigheid breken.
Maar het is niets. Uw Eeuwigheid blijft stom
Voor 't eeuwig smeken.

HET LIED.

O, kon mijn machteloos lied zwijgen.
Kon ik stom zijn als de Eeuwigheid.
Maar neen: zoolang de harten haten en de harten
Kwelt het lied met machtlooze zaligheid. [hijgen.

MOEDER.

Wij genoten 't goede naar onze lust.
Wij vragen God zegen in dankgebeden.
Moeder voor u niet meer. Is waar gij rust
Een rust in vrede?

HAAT.

Knaap, die mijn liedren leest, ook uwe jeugd
Zal als mijn jeugd vergaan.
Geene smeekbeden en geen vreugd
Niets kan Hem weerstaan.

KLAAGMUUR.

Mijn lippen kussen en mijn handen streelen
De steenen eeuwen van den Tempelmuur.
Verheug u weer. Eerste Zonen van velen
Keer ik tot u in dit gezegend uur.

MOEDE HERFST.

Ik ben zoo moede. Ik denk aan hen, die waren
Met mij knapen in eene blijde klas.
Weer daalt een jaar. De bruine en gele blaren
Dwarrelen in het gras.

DROOM.

Een blijde knaap. Na vijf en twintig jaren
Heb ik vannacht van hem gedroomd.
Door welke diepten, sinds wij kindren waren
Is mijn heugen van hem gestroomd?

DROEFHEID.

Ik ween. Maar niet om mijn verloren jeugd.
Maar omdat zij, die met mij knapen waren,
Als ik verloren hun onschuld en deugd,
En als ik zwerven door de leege jaren.

JAFFAPOORT.

Mijn zingend Hart: wat is er mooier
Dan de Poort van Jeruzalem.
Waar in de zon een schalken schooier
Een liedje zingt met een verloren stem.

EZELTJE.

Ezeltje op uwe sterke hertepootjes,
Wat gaat gij driftig door de smalle straat.
Gij struikelt niet over steenen en gootjes,
Een trouw en sober kameraad.

SCHIJN EN WEZEN.

De Maan in gloed. Vanwaar vangt hij zijn licht?
Van de zon. Van waar vangt de zon het zijne?
't Is alles schijn, waarmee zij allen schijnen,
Hun wezen is de glans van Gods gezicht.

KLACHT.

Neen: niet omdat ik ouder ben geworden.
Is het, dat mijn bedroefde hartzang klaagt.
Maar omdat uw oogen en lippen dorden,
Uw hart niets meer van mijn hart vraagt.

ZOMER.

Wat zal ik ziel en zinnen moede maken
In den zomer, die toch machtloos vergaat?
De zon verdort. De donkre dagen naken,
Dat regen en wind langs de ruiten slaat.

TWIJFEL.

Het Heilig Land: daar branden zijne wegen
Waar ik vergeefs één schaarsche schaduw zoek.
Roept het Land ons op tot zijn nieuwe zegen?
Of weert het ons af met een wreede vloek.

VOLLE MAAN.

O, rhytme van de donkre en lichte nachten
Maatslag der Maan, die door de Eeuwigheid gaat.
Weer bloeit hij vol. Weer meerderen zijn prach-
Tot hij stralend tusschen de sterren staat. [ten.

STERREN.

Als de lage lampjes in het dal dooven
Blijven de sterren stralen in de lucht.
Zij branden in Gods geheiligde hoven,
Tot de Nacht voor den Morgen vlucht.

LEEGTE.

Londen, Parijs, Napels, het rijke Rome.
Langs zooveel wegen ben ik hier gekomen.
De ziel vraagt, wat zóó rijke tocht haar liet.
Een leegte, die zich nooit verzadigd ziet.

DE STERREN.

Staan boven iedere stad de sterren anders,
't Is Gods hemel, alom, alleen.
Uw hooge sterren staan hier laag. Mijn branders
Stralen niet door uw hemel heen.

DAL VAN SILOUÂN.

De diepe hemel. Het diepe dal.
De hooge sterren en de lage lichten.
't Is alles één en God is overal
Waar wij getrouw ons werk verrichten.

VREDE.

De sterren hoog en licht.
Het lage dal beneden.
Stil: voor Gods aangezicht
Zegt alles: „Vrede. Vrede.”

KLAAGMUUR.

In droefheid waar zal ik veiliger weenen,
Dan met het moede hoofd tegen den Tempel-
De jaren waaien over ons Volk henen. [muur.
Nog houden we onzen stand en duur.

DE KLAAGMUUR.

God kent onze smart, als de dagen
Het hart bezwaren, dat voor den Nacht vreest.
God hoort allen, maar zij, die klagen
Tegen den Tempelmuur hoort Hij het meest.

VÓÓR DEN AVOND.

Nog lichten in het lage dal geen lampen.
Nog staan geen sterren aan de stille lucht.
Maar van de heuvels dalen reeds de dampen.
De dag vergaat zonder gerucht.

AVOND.

De eerste lampen in het lage dal.
De eerste sterren bloeien op den wind.
Vrede, Gods Vrede is overal,
O, hevig hart, waarom gij niet Gods vrede
[vindt?

HET DAL.

Ik zie de lichtjes in het Dal bewegen.
Ik zie de lichtjes stil als sterren staan.
Wie rust van zijn tochten en rijke wegen?
Wie ziet den Nacht benard en angstig aan?

NACHT.

Wat zijn sterren aan den donkeren hemel?
Wat zijn lichten in het donkere dal?
De Nacht maakt alles één. Het is gewemel
Van licht in duister overal.

GRAFGEWELF.

De steenen steunen 't geweldig gewelf.
En het gewelf grijpt machtig elke steen.
Geen Uur. Geen Tijd. Over mijn siddrend Zelf,
Waaien de stormwinden der eeuwen heen.

AVONDVREDE.

Straks zal de Nacht er weer zijn, heet en ledig.
En morgen weer de driften van den Dag.
Klaag niet, mijn hart, geniet uw avond vredig,
Gelukkig, dat ik dit beleven mag.

STERRENACHT.

In 't Dal branden lampen dichtbij en verre.
De hemel bloeit open, aan sterren rijk.
Geen Uur. Geen Tijd. Alles is niets gelijk:
De lage lampen en de stralen sterren.

GEBED.

Laat mij Gods Dichter zijn, zoolang ik leef.
Hem zingen al dagen van mijn bestaan.
Moge mijn Lied, dat ik belijdend geef
Als offergeur vergaan.

GOVERNEUR-GENERAAL R. STORRS.

't Leven drijft dreigend door de Jaffastraat.
Hij gaat, Generaal, eerbiedig en trotsch.
Wat is zijn Droom? Wat is zijn stoute Daad?
Heerscher der Heilge Stad, door de wil Gods.

HAMSÏN.

De wegen wit. Wreed-wit. Diep door de dalen.
De heuvels in de zonnevlagen heet.
De hemel is een hel van zonnestrallen:
Terwijl de Hamsïn langs mijn lippen vreet.

ONRUST.

Gij grijpt het Leven.
U grijpt de Dood.
Vermoeid gedreven,
Langs lust en nood.

KOLONEL PATTERSON.

Voerder van de eerste Joodsche legerscharen,
Die de Geschiedenis sinds eeuwen zag.
Dank voor 't verhaal hoe dapper mijn genooten
In loopgraven en open slag. [waren,

FREDERIK VAN EEDEN.

Uw huis met heide en dennenbosschen eenzaam.
Mijn huis, dat over den Olijfberg ziet.
Maar over wind en water ons gemeenzaam
Eén Liefde Gods en één belijdend Lied.

MUZIEK.

Wanneer speelt ge op uwe piano weder.
Beethovens derde Sonate voor mij?
En keer ik nooit: uw muziek mild en teder,
Keert in mijn Lied zijn zachte mijmerij.

HENRIËTTE ROLL.

Hoe vaak heb ik naar uw muziek geluisterd.
Muziek, die stormt, of muziek machtig-teer.
Jeruzalem... Amsterdam.... stil.... het duistert.
Vindt ge in mijn Lied uw muziek weer?

DE RIVIER.

De Maan in 't water, de Maan aan de lucht.
Wat is hier wezen? Wat is schijn?
Vraag niet. Geniet uw avondlijk genucht.
Laat licht en lied u zalig zijn.

TROOST.

Want óf het Leven, óf de Dood
Bevrijdt ons van alle bezwaren.
Kommer u niet om mijn gevaren,
En schoone nood.

GELATEN.

Ziel: wat zendt ge uw zinnen om te verzamelen
Schatten van volle heerlijkheid?
Voor stoute rijken en voor stille schamelen
Meet één Dood éénen tijd.

INZICHT.

Nooit was mijn Leven blijder
Dan in dit wisselend getij.
Maar ook: nooit zag ik des Levens geleider
Den Dood zoo trouw dichtbij.

OCHTEND.

Het water speelt met den wind.
De zon komt lachend toegelopen.
Machtloos zingend hart: weer begint
Een dag van hooploos hopen.

MOEDE.

Het leege Leven,
De leege Dood.
Waarom word ik gedreven
Langs ijdele lust en ijdele nood?

HET LIED.

Waar geen woorden binnendringen
Vindt des Dichters woord zijn rijm.
Zijne liedren zingen
Hun troostend geheim.

HET OUDE LIED.

Een lieve jongen en een héél lief meisje
Ik leg mijn hand op mijn hart zwaar van pijn.
't Is altijd weer dat oude, nieuwe, wijsje.
Misschien zal 't leven hun genadig zijn.

DE WIND.

De wind waait zijn eeuwig gedruisch
Van den Olijfberg om ons huis.
De wind van Londen, Rome, Napels en de Zee.
De wind van mijn doodenstee.

OFFICIERENFEEST.

De dooden dood, en zij, die leven
Genieten vreugde of lijden leed.
Wat is er meer voor ons, die voortgedreven,
De Dood toch niet vergeet?

BIJ DE BRON.

En heel dit landschap is tooneel.
't Mild leven is hier één gespeel.
De Dood waakt, een almachtig regisseur,
Over elke schaduw en elke kleur.

ONRUST.

Vind ik te Jeruzalem rust en vrede,
Die mij rustloos te Amsterdan nooit geviel?
O, vrager dwaas, niet in deze of een andre stede,
Is rust of onrust, maar slechts in uw ziel.

ONTWAKEN.

Hij lachte en bracht als elken middag mild in
[schroom,
Twee sinaasappels en de koffie sterk gezet.
Ik dronk en waakte. Niet Napels, een sluwe
Jeruzalem: tijd voor 't ochtendgebed. [droom.

KLAAGMUUR.

Wat zou die Muur meer dan eene muur zijn
Wanneer hij niet gemuurd stond in ons hart.
Het is geen muur van steen, maar Muur van
Geen Macht verzet zijn smart. [pijn,

ZEE VAN JAFFA.

O, levend wonder, kon ik u doen leven
Voor die lezers zijn van dit kleine lied.
Maar hoe zal ik in weinig woorden geven
Wat mijn oog zóó vol vreugden ziet.

BRANDZON.

De zon. De zon. De zon. Wat zoude ik geven
Om eens door een Hollandschen wind te gaan.
Maar mijn lot lag besloten in mijn leven.
En ik leed ook, had ik anders gedaan.

THUISKOMST.

En als ik weerkwam en de bel liet vallen
Zijn snelle klanken door de wijde gang.
Hoe zoudt ge dan verbaasd staan, mijn lieve
Maar ik keer niet, schoon ik verlang. [allen.

TROOST.

Troost u, want was ik in Holland gebleven,
't Verlangen naar dit Land liet mij geen rust.
In onrust geboren, word ik gedreven
Tot waar de Dood mij kust.

BERUSTING.

Wie te Jeruzalem sterft, vindt zijn stede
Waar de Olijfberg diep helt naar 't lage dal.
Wat zal ik dan nog zwerven in onvrede?
Gods aarde wacht ons overal.

HEIMWEE.

En is mijn verlangen tot rust gekomen
Naar Jeruzalem, nu laat mij geen rust
Verlangen naar Holland, zijn diepe stroomen
Zijn woud en weide, duin en kust.

GRAFSTEE.

Langs vreugd gedreven en tot vreugd gezeten,
Wat is het, dat het laatste lot hem liet?
Zooveel aarde als een doode wordt gemeten
Waar de Olijfberg over de dalen ziet.

JOODSCHE RUITER.

Hij heeft zijn paard buiten de Poort gelaten.
Hij zit met ons saam aan het middagmaal.
Zoo stout, zoo sterk, als mijn Hollandsche maten.
Maar hij spreekt Hebreeuwsch, onze rijke taal.

EEN RUITER.

Ik vroeg: „Was het niet héél heet langs de wegen”
Hij zeide: „Ik kwam gereden in de Nacht”
Meer niet. Maar mijn Lied lachte hem genegen.
O, Joodsche Ruiter: van ons Volk de kracht.

LENTE.

Ik ga vanavond uit zonder lantaarn.
De volle maan hangt zijn licht in de lucht.
En van de Olijfberg komt de wind gevaren,
De lentewind, zóó zoet als zomervrucht.

NIETS.

't Is alles niets. IJdelheid. IJdelheid.
De lente.... tranen Pyramiden ... jeugd
Mijn eigen Joodsche vriend . . . al zijne vreugd.
Machtloos tegen de Eeuwigheid is de Tijd.

TIJD-EEUWIGHEID.

Machtloos tegen de Eeuwigheid is de Tijd.
Maar óók: de Eeuwigheid kan Tijd niet verslaan.
Den Tijd, die de Eeuwigheid eeuwig bestrijdt.
En eeuwig winnend moet eeuwig vergaan.

TIJD-EEUWIGHEID.

Geen dag, die duurt. Maar zoude ik de onduur
Van iederen dag zonder de Eeuwigheid? [weten
Waar aan zal ik tijdlooze Eeuwigheid meten
Dan aan den eeuwigen onduur van den Tijd?

ADIL EFFENDI.

O, zal de Nacht ook voor hem leeg en heet zijn?
Die naast mij rijdt, Adil, een stoute knaap.
Zal 't leven hem vol lust en onlust wreed zijn.
Eén marteling waken en slaap.

NACHT.

Als we in deze Nacht aan alles ontsterven,
Deze tedere Nacht, zou 't niet goed zijn?
Wat kunnen wij zwervend nog meer verwerven,
Dan nog wat vreugde en pijn?

BERUSTING.

O, laten wij berusten in den Tijd.
En niet meer worstelen met de Eeuwigheid.
Geniet uw avondvrede, kameraad.
Is de dag dan niet schoon, omdat de dag vergaat?

EEUWIGHEID.

Eeuwigheid: breek tot vaagsel al mijn dagen.
't Is toch eeuwig vaagsel, dat gij mij breekt.
En gij waart niet, zonder mijn tijdelijk klagen.
Wat was uw stilte als niet mijn wanhoop
[spreekt?

KWATRIJNEN.

Die na mij komen, lezen mijn kwatrijnen.
Zij zullen sidderen, als zij verstaan,
Met welk een marteling van hartepijnen
Ik zingend door het Leven ben gegaan.

DOODSANGST.

Ik weet zeker, dat Gij zult overwinnen,
Eeuwigheid: met uw slechten knecht, de Dood.
Maar met mijn ziel en mijne felle zinnen,
Zal 'k u bestrijden tot mijn laatste nood.

STRIJD.

Ik waakte en ben den stuggen strijd begonnen.
Tegen het Oogenblik en de Eeuwigheid,
Totdat ik in de laatste snik verwonnen
Mijn leden tot de laatste rust bereid.

OOGENBLIK-EEUWIGHEID.

Kon 'k één oogenblik hen getweën scheiden:
Oogenblik en Eeuwigheid,
Of één oogenblik hen vereenen beiden,
Ik rustte van mijn strijd.

TWEE ARABIEREN.

Eén heeft een kaftan donkerblauw verschoten.
En de ander eene kaftan zwaar en paars.
Zij spreken als twee vertrouwde genooten.
Leven is toch wel iets héél wonderbaars.

R. CHAÏM SONNEFELD.

Boven alle schat houdt Gij Gods Leer heilig.
Van ochtend tot avond uw hartelust.
In uw armoede leeft gij vroom en veilig,
Voor al wat een genieter verontrust.

PASCHEN.

Nacht der Bewaring: bewaar, God, bewaar mij
Voor wat vannacht en andre nachten dreigt.
Voor schanden en voor medelijden spaar mij
Tot mijn leven in laatste snikken zwijgt.

ONRUST.

Is mijn hart uitgeleden?
Is gezongen mijn Lied?
Neen, neen: Ik vind geen vrede.
En rusten kan ik niet.

BONT LEVEN.

Londen, Rome, Parijs: het zijn maar straten
Van de Stad, waardoor ik verlangend reis.
Oovral vind ik wel wijn en vrije Maten,
En zingt mijn Lied zijn wijs.

ONRUST.

De Zon van Napels was zoo licht.
De Zee valt daar zóó teer.
Jeruzalem in mijn gedicht
Vindt ge altijd onrust en verlangen weer.

ONZEKER.

Droom ik van Jeruzalem te Amsterdam?
Of leef ik wakker te Jeruzalem?
Ik vraag. Maar als er antwoord kwam
Ik zou weer vragen: „Is dit Droom of Stem?”

PAASCHNACHT.

Brood der ellende, dat onze ouders aten.
Brood der ellende, dat ik daaglijks eet.
Jeruzalem ik ben hier zóó verlaten,
Die geen genoten Nacht vergeet.

PAASCHNACHT.

Heiligen Wijn: vannacht drinken wij met mate
Vier voorgeschreven bekers en niet meer.
O, God, waarom heb ik vrijheid verlaten?
Voer mij tot den ongewijden wijn weer.

BERUSTING.

Verlangen, genot, gemis,
't Is alles, alles, één.
Wat onvergankelijk is?
Vergankelijkheid alleen.

STRIJD.

Het oogenblik is 't oogenblik der Eeuwigheid.
De Eeuwigheid is de eeuwigheid van het oogen-
Van den ochtend tot den avond voer ik [blik.
Tegen hen beiden machtelloozen strijd.

AAN FREDERIK VAN EEDEN.

„Zendt dan uw ziel een wijl naar 't neevlig
[Noorden,
Gedenk den verren vriend en deze woorden”
Mijn Vriend: het einde van uw afscheidslid.
Hier ben ik thuis, maar ik vergeet u niet.

GOD.

Voor God vluchtte ik, langs zóó veel lust ge-
Naar God, naar God alleen. [dreven,
Ik wil terug naar mijn Godde-loos leven.
Geen macht dan God brengt mij daarheen.

ONMACHT.

Kon ik mijn Zelf aan de Eeuwigheid gansch
Of gansch van de Eeuwigheid vrij zijn. [geven.
Maar eeuwig langs het Oogenblik gedreven,
Hijgt mijn ziel van pijn.

DROEF DANKLIED.

Adil: kon ik één blij lied voor u zingen.
Gij zorgt zóó mild voor mij.
Maar in mijn Lied weenen herinneringen
Van zóó veel liefs, voor goed voorbij.

EERSTE WIJNVREUGD.

Gij schenkt den Wijn ter eer van ons ontmoeten,
Terwijl gij machtig vleit.
Ik denk aan 't na verraad en in den zoeten,
Den zachten wijn proef ik reeds bitterheid.

VRIENDSCHAP.

De scheiding martelt mij reeds in 't ontmoeten.
In ieder lief woord proef ik uw verraad.
Schenk mij den wijn, den droeven en den zoeten,
En geef mij vreugd tot vreugd vergaat.

HET ZELF.

Is alles niets. Het eigen Ik,
Dat dit beseft is altijd iets.
Blijft van de Eeuwigheid eeuwig niets,
Toch nog het eeuwig oogenblik.

BIJ DE BRON.

Een bloementuin, een schaduwhoek,
Waarin de zon zijn wondren spint.
Alles, wat ik machteloos zoek,
Vindt hier een spelend kind.

LENTEWIND.

De wind kust mijne wangen.
Mijn mond kust blij den wind.
Weg waait al mijn verlangen.
Zoo rustig als een kind.

GELEIDING.

Ik ben (wat zochten mijn geheime zinnen?)
Doelloos verdwalend langs wegen gegaan.
Buiten de stad een tuin een huis,
[daarbinnen
Zag ik een knaap peinzend voor zijn bed staan.

KATAMON.

De vogels zijn vervlogen.
De menschen zijn gegaan.
Met tranen in mijn oogen.
Staar ik 't verlaten landhuis aan.

SLAPEND KIND.

Want wat de vogels spreken met den wind,
En van den wind het minnend wederwoord,
Dat verstaat hier het droomend kind.
Maar ik, die zwaar ga, heb het niet gehoord.

LENTE.

Wie kent het Lied, wie kent de Maat,
Wie kent het rijke Rijm?
De vogel, die in vrijheid slaat
En de wind zwaar van zoete zwijm.

GEHEIM GELEIDE.

Dacht gij te dwalen, Dwaas. Uw zinnen zochten
Gretig, wat gij thans, als verwonderd vindt.
Den tuin, de zon, peinzend van zijne tochten
En bij de bron, het slapend kind.

DROOM.

Vannacht ik droomde. (Of waakte ik?
[Was het dag
En droom ik thans het lied, dat ik u schrijf?])
Ik zag, hoe schoon Amsterdam westwaarts lag
Aan water wijd en vol bedrijf.

BOOSHEID.

Dood en Leven? IJdelheid. IJdelheid.
Wat ben ik, die Dood en Leven beseft?
Mijn driften drijf ik door den droeven tijd.
Tot hen het lot van ieder drijver treft.

LENTE-AVOND.

Onrust en bloei. De lente lokt. De lente,
Met mild gefluister door het avond-uur.
De herdersknapen keeren naar hun tenten.
Of liggen onrustig voor 't spelend vuur.

KATAMON.

De vijgen rijpen al in Katamon.
Diep in het dal bloeien de roode rozen.
Een Arabische knaap breekt uit de bron
De diepe, stille, bron het water op bij poozen.

ONRUST.

't Is alles onrust en brekende bloei.
De roode rozen en de rijpe vijgen.
Zeg honderd jaar . . . nog honderd weder
Dan nieuwe harten in een nieuwen groei. [hijgen

DROEFHEID.

Gisteren was het mijn verlangen,
Wat heden genot is.
Morgen beweenen mijn machtlooze zangen
Machtloos gemis.

GOD.

Uw aanwezig? Eeuwige afwezigheid.
Ik zoek overal en waar vind ik ergens?
En toch weet ik, dat Gij overal zijt.
Gij geeft U in alles. Gij geeft U nergens.

JONGE HERDERS.

Zij weten niets, mijn Arabische knapen,
Van al wat mijn hijgend hart verontrust.
Zij sterven zalig, als zij zijn geschapen,
In ongebondenheid en hartelust.

MIJMERING.

De fel-rijpende granaatappels hangen
In schaduw van 't geblaarte zonnig-teer.
Ik mijmer en in de maat van mijn zangen
Proeft gij daarin de rijpe vruchten weer?

RUST.

Wat zal ik heden weten,
Wat morgen mijn Lied zingen zal?
In één zalig vergeten
Wacht ik 't Lied, dat Morgen uit mijn Hart
[dringen zal.

VREDE.

Iedren dag zijn leven.
Iedren dag zijn Lied.
Liefde en lied gegeven.
Rijkdom heb ik niet.

HERDERS.

In ongebondenheid zijn zij ontvangen.
In ongebondenheid wekken zij weer.
Mij martelt staag het gebonden verlangen.
Wat baat mij de zede en wat baat mij de eer?

EEN KNAAP.

Al uw verlangen was eens mijn verlangen.
En al uw rijk genot was mijn genot.
In de zachte mijmering van mijn zangen
Weent ook uw Lot.

ZWERVERS.

Zij weten niets van zeden en van zonden.
En niets van al onze gebonden eer.
Maar waar zij, zat van zon, de schaduw vonden
Leggen zij zich te samen neer.

RUSTLOOS LIED.

God: waarom zendt Ge mijn rustlooze zangen,
Die mij storen diep in onze gebeden?
Ontbindt mij van al mijn verlangen,
En geef Uw vrede.

JERUZALEM.

In Amsterdam was het mijn heilge Stad.
Hier is het een stad vol geheime straten.
Een driftig volk van verleidelijke Maten.
'k Heb steeds schoonheid meer dan heiligheid
[liefgehad.

SCHOONHEID.

Hoe vaal zou vreugd zijn zonder Lied.
En leed ondraaglijk zonder zang.
Schoonheid, mijn Vriend, verlaat mij niet.
Het bitter leven lang.

KLACHT.

Niets dwazer dan het klagen om een Doode.
Niets dwazer dan om levenden één klacht.
Voor korten tijd zijn wij genooden
Dan wordt het nacht.

SCHOONHEID.

Ik kan niet leven zonder schoonheid.
Ik kan niet leven zonder lied.
Al uw weelde, al uw rustige gewoonheid,
Zijn meer dan mijn onrustge schoonheid niet.

ADIL.

Gij kunt niet zonder onrust bloeien,
Stoute Knaap, die tot een stouten Man rijpt,
Van onrust tot onrust, zóó zult gij groeien,
Tot rust des Doods uw onrust grijpt.

AAN EEN ONRUSTIGE.

Al wat gij lijdt, heb ik geleden
Door dagen dor, door nachten leeg en heet.
Als ik het kon, hoe graag gaf ik u vrede.
Maar ik ben een, die van geen vrede weet.

WANHOOP.

Want in den wijn proeft elk Man zijn verleden.
Ik proef in elken wijn slechts bitterheid.
Ik heb vergeefs gedwaald, vergeefs geleden.
Zwaarder dan te Amsterdam is hier mijn strijd.

SUBHI.

Onrustige Vriend: dit zijn uw schoonste jaren.
Gij voelt uw jeugd als een machtloos gemis.
Met teedre vrees voor al schuwe gevaren,
Die meer dan het genoten gevaar is.

DE STILLE TUIN.

't Leven raast door Rusland en Hongarije.
Hier bloeit de rozentuin Katamon rijk.
O, Leven, dat vermoeid van vreugd en schreien,
Nog bloedend bloeit, roode rozen gelijk.

DE TAAL.

Het meest verlang ik weer de taal te hooren.
De taal van Holland, altijd om mij heen.
Hier leef ik, half verheugd en half verloren.
De taal van mijne liedren spreekt niet één.

HEIMWEE.

Kon ik vanavond dwalen langs een vaart.
Een Hollandsche vaart onder Hollands luchten.
Waar kalme tjalken varen breed-bedaard.
En vogels strijken hunne laatste vluchten.

HORIZON.

Wonder, dat aarde en hemel bindt.
Wonder, dat aarde en hemel scheidt.
Waar de zwerver verdwaalt, hij vindt
Elken avond uw tederheid.

KLAAGMUUR.

Denk niet te veel aan deze Muur van Steenen.
De Tempelmuur bouwt in uw kloek Joodsch hart.
Wel dringt het Woord zich dicht door alles
Maar eeuwig is, wat woorden tart. [henen.

AVOND.

Wanneer het niet meer dag en nog geen nacht is,
Voordat de sterren aan den hemel staan.
Wanneer de wind zóó wonderzoet en zacht is,
Laat ik mijne droomen naar Holland gaan.

HERDENKEN.

Wat is de Zaan een mooie, breede, stroom.
Ik ben een jongen te Zaandam geweest.
Jeruzalem: zóó teder als een droom,
Herdenk ik hier mijn jeugd en elk Joodsch Feest.

HOLLAND.

Moest ik Holland, onrustig, eerst verlaten
Om te weten, hoe rijk en schoon het is?
Onrustig hier, herdenk ik in de maten
Van mijn lied mijn machtloos gemis.

ADIL.

Gij wilt uw jeugd voor mijne jaren geven?
Ik geef gaarne mijn jaren voor uw jeugd.
Gij wordt door uw stout verlangen gedreven.
Terwijl mij niets dan machtloos missen heugt.

HET EEUWIG LIED.

Toen een vogel in den tuin Katamon floot,
Nazem het paard Saïed bereed.
De Maan zijn licht langs Silwân goot,
Was mijn Lied sterker dan mijn Leed.

VERGANKLIJKHEID.

Toen mijn leven arm en machtloos was,
Heb ik getroost aan den nabijen Dood gedacht.
Nu, te paard, rijdende van pracht naar pracht,
Denk ik: „het gaat te ras.”

DWAASHEID.

O, dwaze Knaap, die om den Grijsaard lacht.
Dwaze grijsaard, die den Knaap jeugd benijdt.
Of niet des grijsaards lot den jongen wacht,
De grijsaard niet jong was te zijner tijd.

RIJM.

Diep wonder van de rijk-gepaarde klanken,
Verscheiden, maar meer dan één Eenheid Eén.
Steun van het sterke lied, de regels ranken
Als windebloem om u heen.

RUSTLOOS VERLANGEN.

Het was verlangen, het was genot.
Het wordt een martelend gemis.
O, rustloos hart, o, rustloos lot,
Dat nooit bevredigd is.

WEG DER JEUGD.

Langs het Guispad tusschen Koog en Westzaan
Ben ik vaak der zomerdagen gegaan.
Ga 't eenmaal, als ik ging, en gij zult weten,
Dat 'k Holland te Jeruzalem niet kan vergeten.

GENOT.

Genot? Verleden verlangen
En nabij gemis.
Wat baten alle Zangen
Als het geluk genoten is?

FEESTMAAL IN CHASSIDISCHE SYNA- GOGÉ.

Wij eten brood in 't Huis aan God gewijd.
Wij breken vruchten en wij drinken wijn.
In alles, brood, vruchten, wijn, proef ik strijd
En mijn verwarde pijn.

CHASSIDISCHE DANSEN.

Hij danst als David zijne vrome dansen
Op de muziek van de zingende knapen.
De dag verbrandt. Zijn donkere oogen glansen,
Mij bonst het bloed langs hart en slapen.

CHASSIDISCH FEESTMAAL.

Zeg niet: Uw Maal ontwijdt Gods Heilige Stede.
Neen: Gods Heiligheid wijdt ons vrome Maal.
In Brood en Wijn proeven wij hemelvrede.
Gesprek en gebed één van Taal.

VROME DANS.

Hoor: de Knapen zingen sneller.
En de vrome Man danst snel.
Zijn dans drijft de Knapen feller.
In een heilig wisselspel.

WANHOPIGE DROOM.

Op school was ik altijd samen met hem.
Nu ben ik naar Jeruzalem gegaan.
Ik droom zijn lach zijn vraag, zijn
[lieve stem,
Wat hebben mij vijf en twintig jaren gedaan?

DWAAS VERLANGEN.

Eén dag vroom en stout zijn.
Eén dag jong en oud zijn.
Eén dag oogenblik en eeuwigheid.
Ik rustte van mijn strijd.

PIANIST.

Gij draagt een schat in uw hart en uw handen,
Die rijker wordt naardat gij ruimer geeft.
Gods Harmonie is één in alle landen,
Waar 't Hart schoonheid en zoet verlangen
[heeft.

ONRUST.

Zie: de zon lacht. Gods hartenhemel lacht.
De wolken lachen witte en blauwe pracht.
Wreed, dat ik, een rustloos gedreven Man,
Niet anders dan wroegend genieten kan.

HET WOORD: „VOLKSVERHUIZING.”

De Volksverhuizing: duizend wreede tochten
Door de Eeuwigheid verknepen in één Woord.
Zoo wordt wat wijzen en waandrijvers zochten
In den Tijd, door de Eeuwigheid stil vermoord.

TWIJFEL.

Als God aan den Berg Sinäi heeft gesproken,
Waarom spreekt Hij te Jeruzalem niet?
Meer dan hun tijd lijdt onze tijd gebroken,
Die wonderen van waanzin heerschend ziet.

RAADSEL.

Dat wij, door 't Leven tot den Dood gedreven,
Toch elken dag het leven weer beginnen.
Dat wij, vermoeid van ziel, machtloos van zinnen,
Niet durven sterven en niet durven leven.

JEUGD.

Ik lees de liederen van mijne jeugd.
Hoe kon ik toen zóó ruim en rustig wezen?
Terwijl ik nu, moe van wroeging en vreugd,
Doodwaarts gedreven word in machtloos vree-
[zen.

VERHOORD GEBED.

„Keer tot mij weder. Ik heb u vergeven”
In Holland was het een gebeden woord.
Jeruzalem . . . daar bloeit het Heilig Leven,
De Klaagmuur God heeft mijn gebed ver-
[hoord.”

VREES.

Ik vrees het Leven.
Ik vrees den Dood.
Vernederd voortgedreven
Van nood tot nood.

ZEKERHEID.

Als ik niet ik ben, wat kan ik dan wezen?
Als ik niet nu ben, wanneer zal ik zijn?
Alles is twijfel. Maar zeker zijn dezen:
Twijfel en hartepijn.

RUST.

Ik heb gezegd, wat ik te zeggen had.
Nu rust mijn Lied. En ik geniet den Vrede,
Van mijne kleine woning, van de Stad,
Van de gebeden.

HAÏM (= LEVEN).

Ik vraag zijn naam. Haïm. „Zoo moogt Gij leven,
Dat gij de Stad en het Land hersteld ziet”
Hij lacht. Wat kan ik voor zijn lach meer geven
Dan 't weemoedig glimlachen van mijn Lied?

ONTROERING.

Is 't geen ontroering: één van vijftien jaren,
Zóó schoon, die Haïm, dat is Leven, heet.
Hij weet niet wat door mijn hart komt gevaren,
Dat niet meer vreest, en niet vergeet.

DOODSANGST.

Uw naam is Haïm. Ach, gij zult toch sterven.
Zóó sterft mijn Lied, het Lied van uwen Naam.
Wat baat het rusten en wat baat het zwerven?
Eén is onze Dood, gescheiden of saam.

VOORBIJ.

Ik zag hem eens in de driftige Stad,
Waar 't Leven drijft zijn lust en zijn gevaren.
Nu weent mijn Lied, of ik hem jaren
Wreed heb gekend en liefgehad.

ONTMOETING.

Ik vraag zijn jaren. Hij lacht schuw en teder.
Hij bloost. Dan zegt hij „vijftien jaar”
In zijn blikken beleef ik weder,
Mijn jeugd en mijn gevaar.

TWIJFEL.

Ben ik een dwaas, die 't goed geluk niet neemt,
Of een wijze, die 't wuft geluk niet acht?
Ik ben een Mensch, niets menschlijks is mij
En alle Dagen dalen in één Nacht. [vreemd.

EENZAAM.

Ik ga, weder vereenzaamd door de straten,
Waar ik hem gisteren voor het eerst zag.
En wederzien, wat zal het baten?
Eén dag dichterbij den Dood, elken dag.

DE TUIN.

Er waait een wind van waanzin door de wereld.
Hier bloeit de rozentuin Katamon stil.
De lucht is diep. Het laatste licht verperelt.
En geen, die leeft, weet wat het Leven wil.

KWATRIJNEN.

Uit welke diepten breken mijn Kwatrijnen,
Gelijk de bron breekt naar den klaren dag?
Met al mijne zonden, met al mijn pijnen
Troost het kleine Lied met zijn lach.

EEN KLEINE HAÏM.

Is 't geen levensliefde: den naam te geven
Van Haïm, Leven, aan een kleinen Knaap?
Zijn Moeder heeft hem van haar melk gegeven
En God van Zijn godlijken slaap.

SLAPENDE KNAAP.

Gij zijt geen wijsgeer en gij zijt geen dichter.
Gij zijt een kleine Jemenieten-knaap.
Maar wiens voeten gaan over de aarde lichter?
Wien geeft God een geruster slaap?

WREED WEDERZIEN.

Ik zie hem weer. Nooit is één weerzien teder
Als het verrukt ontmoeten, de eerste maal.
Hij slaat zijn oogen niet meer neder.
Hij spreekt een doordringende taal.

ONRUST.

Onrust: wat zoude ik graag mijn gebed zeggen
Te Amsterdan in de Grootte Synagoge.
En gij: hoe gaarne zoudt ge uw hoofd neerleggen
Tegen den Klaagmuur in gebed gebogen.

HET BESTE DEEL.

Neen: niet het Kind, dat slaapt zonder verlangen.
En niet de Man, dien zijn machtloosheid tergt.
Maar deze knaap, met zijn gloeiende wangen,
Die fel vermoedt, wat het Leven verbergt.

JERUZALEM.

Ik proef in mijn mond de trekken van 't lijden,
Die mijn Moeder vaak om haar lippen had.
Neen: 't Leven is mij geen hoop en verblijden
In ons Land en in onze Stad.

JONG GESTORVEN.

Vandaag wordt weer uw Afdeeling gelezen.
Gij waart, als ik, een Knaap van dertien jaar.
God heeft u jong van het leven genezen
Vóór dat gij wist: „het sterflot is niet zwaar.”

MACHTLOOS.

Door zooveel dagen ging mijn banloos dwalen,
Bij zóó veel vreugd heb ik nachten gewaakt.
't Is alles minder dan één ademhalen.
Door Hem wordt alles stil gemaakt.

EEN FLUITEN.

Een fluit: hij floot een wijde wereld open.
Mijn jeugd Amsterdam aan het zonnig IJ.
De kalme tjalken stoomers, die fel loopen.
Mijn boot Jeruzalem het is voorbij.

HEUGENIS.

Ik waakte en woelde machtloos heen en weder,
De wereld was waanzinnig om mijn bed.
Toen lachte uw heugenis zóó mild en teder.
Sabbath, die mij van waanzin redt.

GEESSELSTRAF.

Hij werd gegeeseld tot bloedende slagen.
Een lieve dief, zóó schoon, van dertien jaar.
Mijn droom: door geur van roode rozenhagen
Ging hij, zijn bloed als rozen zwaar.

VOORBIJE DROOM.

Gij hebt gedroomd van vogels en van rozen.
O, Knaap, kon ik nog droomen zooals gij.
Uw tijd breekt aan van dwalen en van kozen.
Mijn droom van vogels en van rozen is voorbij.

GEVANGENISTUIN.

Tuin der Gevangenis, zóó net en teder
Met bloemen, paden en perken gekweekt.
In mijne droomen beleef ik u weder,
Vóór dat afschuw de ban verbreekt.

DE TUIN.

Gevangenis: wat is mij bijgebleven?
Een dief en de tuin, zóó verzorgd en wreed.
Is dit waanzin of is het dieper leven?
O, God, wie drijft mijn vreugden en mijn leed?

AAN

Vanavond schrijf ik u mijn brief,
In schemerwind voor 't open raam.
Meer dan ik wist, heb ik u lief,
Meer dan ik dacht, ben ik eenzaam.

TEERDER DAN LIEDEREN.

Geen menschlijk woord is zóó teder en stil,
Als buiten Jeruzalem de avondlucht.
Wanneer mijn lied die schoonheid zingen wil,
Vergaat het in een zachte zucht.

AVOND.

Het menselijk woord is zwaarder dan
De bloei van de blauwe avondlucht.
Dus: dat ik niet bewaren kan
In 't lied wat door den avond zucht.

AVONDVAL.

Het is niet rood . . . het is niet blauw.
Het is alles teerder dan woord.
De Stem der Stad, hier wordt hij nauw,
Wijl de avond valt, gehoord.

ANGST.

De wind. En de lamp waait wild.
Mijn Moeder leeft niet meer.
Wie zal, tot de Dood mij stilt,
Mij hoeden voor 't wreede zeer?

ONMACHT.

Kon ik den Dood gedenken zonder 't Leven,
Kon ik 't Leven gedenken zonder Dood,
Ik werd niet meer machtloos gedreven,
Tot in de laatste nood.

IJDEL GEWIN.

Mijn God: moest ik niet rijk zijn? Armer
Word ik, naardat ik ruimer win.
Neem al mijn schat, o, mijn Erbarmer
Voor één oogenblik van Uw min.

SNEL ALS WATER.

Grijp het water.
Grijp den Tijd.
Nu of later,
Eén eeuwig-wisslende eeuwigheid.

GESTORVEN GRIJSAARD.

Gij hebt Leven genoten, wat is 't Leven?
Gij zijt gestorven, wat is Dood?
Wat is over de donkre grens gebleven
Van al uw zinnelijke nood?

DWAZE TROUW.

Ik ken een Dichter te Jeruzalem,
Een Arabier, die zijnen Vriend verloor
Voor veertig jaar en veertig jaren door
Op den doodsdag gedenkt een treurlied hem.

MAANLICHT.

Als ik alles vergeet, zal 'k niet vergeten,
Jeruzalem, uw maanlicht in de Nacht
Wanneer ik voor de stille straat gezeten
Het naamloos Wonder wacht.

L. E. J. BROUWER.

Hoe zal het woord ooit zonder rest doordringen
Het continu, waar 't Leven zich voltrekt?
Dat kan alleen des Dichters Woord, wiens zingen
Zijn intuïties in het luistrend hart wekt.

EEN BRIEF.

Hij schreef: „Mijn jongens groeien. Mijn moeder
[wordt oud”
O, Vriend, ik heb uw jongens in hun wieg gekend.
Wel ver van u heeft het Lot mijn wegen gewend.
En ik beschrei het zóó; geen leven, dat zich houdt.

ZIJN BRIEF.

„De bijen vliegen en de roerdomp brult
De mist trekt op, die 't lage land verhult”
Zijn brief uit Holland. In het hart geraakt,
Heb ik zijn woorden tot mijn lied gemaakt.

VRIENDSCHAP.

Dit is Vriendschap, die boven alles lief blijft,
Die de donkre drift der jaren weerstaat.
Als hij, ver uit Holland, mij eenen brief schrijft
Vindt mijn lied voor zijn woorden rijm en maat.

FREDERIK VAN EEDEN.

Haters en drijvers: kent gij die verwantschap?
Uit zijn brieven leest mijn hart troostend Lied.
Ons scheidt de wijde zee en 't bonte landschap.
Maar onze vriendschap wankelt niet.

ALS WIND EN ZEE.

De wind vraagt niet, waarom hij ruischt.
De zee vraagt niet, waarom hij bruischt.
Wat vraagt gij, rustloos menschenkind,
Meer dan de zee, meer dan de wind.

IN VREDE.

De kleine weg, die windt, maakt mij nieuws-
Ik ga, gelijk de wegen gaan. [gierig.
Waar tarwe ruischt en boomen hoog en zwierig
Waaien in 't zonlicht van de Maan.

MAANNACHT.

Hoe kan ik te Jeruzalem verdwalen
Als God mij zelf geleidt.
En de Maan het zonlicht van zijne stralen
Over de wegen spreidt.

DE BLOEMEN.

Wat bloemen vragen aan den wind,
Die hunne blaadren wreed verspreidt,
Vraag dat, o, vragend menschenkind,
Aan de Eeuwigheid.

RUST.

Mijn leven is niet grooter dan mijn wijnglas.
Geen Eeuwigheid duurt langer dan mijn lust.
Alles, wat aan vreugde en verlangen mijn was
Laat mij vanavond rust.

ZIJN BRIEF.

„Mijn jongens groeien, mijn moeder wordt oud”
In één regel, de wanhoop van het leven.
Zijn Moeder wordt door hem ter Dood gedreven.
En hem drijven zijn Zonen sterk en stout.

HASSAN.

Alleen een witte broek en een blauw truitje.
's Avonds vouwt hij zijn bloote pootjes saam
Onder zijn sierlijk lijfje en op zijn fluitje
Speelt hij van zaligheid zonder naam.

SMEEKBEDE.

Eeuwigheid: geef den dag van gisteren weder.
En ik zal morgen weer gelukkig zijn.
Maar gij geeft niets. Ik leg mij neder
In één kwellende pijn.

SLAPENDE KNAAP.

Op 't zonnig muurtje bij de Jaffapoort,
Legt hij, de stoute Knaap zich slapend neer.
Het leven drijft zijn dwaze driften voort.
Hij glimlacht in een droom zoo teer.

WIJSHEID.

Is niet wijzer de Knaap, die droomend rust,
Waar de zon zalig schijnt over de Muur.
Dan hij, die drijft van lust tot lust
In één verlangen zonder duur.

NAAR SCHOOL.

Geen lied gaat zóó goed in de Maat
Als deze kleine kameraad.
Die zich van huis naar school toe haast
En mijn Lied door zijn schoon verbaast.

NADERING.

O, Tijd, die mij van een Knaap ongepijnd,
Gemaakt heeft tot een drift-gepijngd man,
Ik voel het zeer: gij drijft mij naar het eind,
Dat ieder vreest en niemand keeren kan.

EEUWIGE TIJD.

Mijn Vader was een Knaap. Ik ben geworden
Ouder dan hij bij mijn geboorte was.
Geslachten bloeiden en geslachten dorden:
De Eeuwige Tijd gaat ras.

BEGRAFENIS.

Vier dragers dragen hem met lichte schreden.
Hij strekt, die stierf, op zijnen doodenbaar.
Straks is het lot der dragers óók geleden
En valt hun hart, als zijn hart, dood en zwaar.

DROEFHEID.

Ik ben moede van 't leven.
En ik wil niet sterven.
Zoo word ik machteloos gedreven
Langs verlangen en verderven.

ONRUST.

Rusten in 't Leven kan ik niet.
Rusten in de Dood wil ik niet.
Mijn angst en wroeging ban ik niet.
Mijn doffe klagen stil ik niet.

SABBATH-UITGANG.

Twee sterren staan in 't avondblauw zóó ver.
Nu wachten wij samen de derde ster.
Dan wijden wij hier bij den Tempelmuur,
Den Sabbath uit, in 't heilig avonduur.

GENERAAL DJOUNKOVSKY.

Wel waart gij streng. Maar eens toch zijt gij teder
(Mijn lied gedenkt het!) voor mijn Vriend geweest.
Uw getij keerde. Een vijand schoot u neder
(Mijn lied beweent u!) gelijk een hondsche beest.

HAVEN VAN ZAANDAM.

Eén oogenblik bracht de Eeuwigheid bijeen
Het schip Sint-Kilda en den Joodschen Knaap.
Op welke winden voer de zeiler heen?
Wat beulen droomen mijn onvaste slaap?

KONING DAVID.

Want dat Gij Koning waart, het was vergeten.
Maar dat Gij Dichter waart, vergeet men niet.
Uur in, uur uit, hier bij de Muur gezeten
Bidden de Vromen van mijn Volk uw Lied.

KEUZE.

O, dat ik het behouden kon.
Alles, wat ik zinnelijk won.
Of dat ik leeg van ziel en zin.
Voor 't Leven van den Dood niets win.

SINT-KILDA.

Zeg nog eens weer „Sint-Kilda,” dan bloeit open
Onder de lage lucht, de haven van Zaandam.
Stoomers stampen, lossers en laders loopen.
Een barkschip ligt stil, dat uit Zweden kwam.

TWIJFEL.

Wat wacht ik in dit avonduur,
De Stad beslopen door de slaap,
Gezeten bij den Tempelmuur:
God of den Marokkaanschen Knaap?

VREDE.

Ik dwaalde veel en ik heb veel geleden,
Tot aan het uur van dit verzoenend leed,
Dat ik hier bij de Klaagmuur spreek mijn beden,
En rustig blijf, terwijl ik niets vergeet.

KLAAGMUUR.

De lentewind is hier ook zoel en teder.
Ik wacht de drie sterren van 't Avonduur.
Dan leg ik mijn hoofd verbiddend ter neder,
Met zooveel rouwenden tegen den Muur.

OCHTENDGEBED.

Ga ik naar de Klaagmuur voor de gebeden?
Of voor den kleinen Marokkaanschen Knaap?
Die stout van lach en liefelijk van leden
Mij dringend riep in onrustige slaap.

KLAAGMUUR.

Ook hier ben ik de zinnelijke Dichter,
Genietend door zoo menig Land gegaan.
De lach van den Marokkaan valt mij lichter
Dan 't weenen van wie met mij biddend staan

WOEDE.

Neen: ik ben om te weenen niet geboren
Hier met mijn Volk tegen den Tempelmuur.
Laat de lach van wie schoon zijn, mij bekoren
Van ieder volk, op ieder uur.

VREUGD.

Mijn gebed is het Lied van Vreugd.
Mijn God is enkel schoone Jeugd.
In onrust geboren.
In onrust verloren.

VERLEIDER.

Hij weet, wanneer ik komen zal.
En ik ga, omdat hij het weet.
Tegen het uur, dat de avondval
De lucht stil maakt en 't luide leed.

BACKSCHISCH.

Hij loopt zoo lief op zijne bloote pootjes.
Of zijn woorden op bloote pootjes gaan
Zóó lief vraagt hij backschisch. En zijn genootjes,
Die backschisch vragen, komen om ons staan.

SMART.

Waarlijk: ik zoek de smarten niet.
Ik zoek de vrijheid en de vreugd.
Maar smart besluipt mijn hart en lied
Sinds mijn verloren jeugd.

ELIËZER BEN JEHOEDAH.

Gij, die de Taal boekt en die de Taal bouwt,
De schat, die ons Volk zich door de eeuwen won
Als Minnaar en Meester in uw Hart houdt:
Dat 'k U in een Hebreeuwsch Lied danken kon.

GEBED.

O, God, ben ik een van Uwe leenlaten,
Laat mij dan niet alleen met dit wreed Lot.
En ben ik niet? Laat mij dan los, mijn Maten
Wachten met vreugde en vrije spot.

AAN VELE VRIENDEN.

Want nooit te vergeefs zend ik mijn verlangen
Naar schoonheid. Dit is des Dichters geheim:
Dię hem bekoort, dien viert hij met zijn zangen
Maatvol en rijk van ruischend rijm.

WEIFELING.

Waarom ga ik op 't avonduur,
Het teder avonduur naar den Heiligen Muur?
Omdat mijn hart tot God zijn smarten klaagt?
Of omdat Hassan daar mij vleit en vraagt?

KLAAGMUUR.

De Klaagmuur: mijn onwankelbaar geweten,
Waaraan ik de macht van Gods Liefde weet.
Of ik in het wijdend gebed gezeten
Hassan gedenk of hem vergeet.

VERMANING.

Omdat geluk niet eeuwig duurt
Is daarom geen geluk geweest?
Drink uw wijn vóór dat hij verzuurt.
Slechts één Nacht duurt een nacht van feest.

TROOST.

Jeruzalem: laten ook hier de menschen
Maar menschen zijn, met al wat menschlijk is.
Hun kleine daden, al hun enge wenschen,
Toch voel ik hier minder mijn zeer gemis.

WANKELING.

De lente-zomeravond van verlangen,
Van angst en onrust hangt mijn hart wel zwaar.
Maar o, de zoele wind kust mijne wangen.
En de avondhemel bleekt zoo wonderbaar.

SARA ZILVERSMIT-GOLDSMID.

Moeder van veertig moederloozen,
Die trouwer dan een eigen moeder zijt,
Uw oogen blinken, uwe wangen blozen,
(Mijn Moeder stierf) wijl gij den Sabbath wijdt.

AVOND.

„Wat zijn de zinnen en wat is de ziel?”
O, dwaze vrager, laat u kussen door den wind,
Die den heeten dag heenwaait en begint
Zijn tochten door het land nu de avond viel.

RUST.

Zacht . . . de avond komt van ver . . . heel
Boven de Stad staan al de sterren. [verre,
En door het dal van Silouân,
Zie ik de boeren huiswaarts gaan.

ONRUST.

Wanneer de vromen zijn gegaan,
De Tempelmuur alleen blijft staan,
Geen man meer weent, geen vrouw de steenen
[kust,
O, God, mijn God, dan vind ik nog geen rust.

VERLANGEN.

Mijn onrust drijft mij. Wat zoude ik weer gaarne
Knaap zijn in het lage land langs de Zaan.
Of weer in Haarlem, waar boven het Spaarne
Nu zeker schooner sterren staan.

ZOMER.

Eens bloeit de zomer, dat verloren
In zon, als nu, de vogels fluiten.
Maar dat ik het niet meer zal hooren,
De Stad is schoon. Gods Hof ligt buiten.

HAARDVUUR.

Wat drijft het vuur?
De wind.
O, mijn onrust, die dag noch uur
Uw vrede vindt.

NIEUWEMAANSFEEST.

Weer keert een maand. Weer zeg ik de gebeden
Gelijk gesteld voor het Nieuwemaansfeest.
In het Gebed proef ik, dat weer geen vrede
Mijn leendeel is geweest.

AAN

De zwaluwen vliegen ver zóó ver.
Van verder komt uw brief.
In 't avondblauw bloeit ster na ster.
Vergeet mij niet. Ik heb Holland zoo lief.

JEUGD.

Uw jeugd is jeugd. Omdat al jeugd vergaat
En gij de jeugd slechts aan ouderdom meet,
Geniet daarom niet minder al uw baat.
Het Feest vergaat vóór dat de drinker 't weet.

WANHOOP.

Dat mijn ziel door vreugd en wroeging geteis-
Verlangde naar Jeruzalem en rust. [terd,
En dat ik hier, gehavend en ontheisterd,
Verbrand van wanhoop, die de Dood slechts
[bluscht.

SCHEIDING.

„Wij zitten weer onder de beukenboomen”
Zoo schreef hij. En ik lees . . . ik hoor zijn stem.
Laat landen strekken en de zeeën stroomen
Tusschen zijn landhuis en Jeruzalem.

EEN BRIEF.

Zijn brief: „De boomen rijker dan ik zag,
De peren zijn als een witte boeket.
En de appelen als rozen rood. En rag
De bruine beuk tegen de blauwe lucht gezet.”

HOLLAND.

Wat Holland bloeit, lees ik in zijne woorden:
„Het is hier heet voor Holland en voor Mei.
De waterbloemen langs de waterboorden.
En elke dag gaat angstig-snel voorbij.”

EEN KIND.

Het verlangen van een Kind gaat niet ver.
En zijn herinneren reikt nog niet wijd.
Ik ben geen kind . . . ik verlang her en der,
En ik herinner mij verboden heerlijkheid.

DROEFHEID.

Die 's avonds langs den Jaffa-straatweg loopt,
Met een anjelier, die naar kaneel geurt,
Die geen verlies telt en geen winst meer hoopt,
Hij weent en weet niet, wat met hem gebeurt.

BEMOEDIGING.

Vanmiddag heb ik Jesajah gelezen.
Toen ben ik naar de Tempelmuur gegaan.
O, Rest van Israël: wat is uw vreezen?
Eeuwen heeft in ons hart de Muur weerstaan.

MOED.

God heeft mij naar dit Land doen gaan.
God laat mij verlangend in dit Land blijven.
Wat ook de donkre haters drijven,
Zoolang God steunt, zal ik weerstaan.

AAN ALLE VRIENDEN.

O, schrijf mij dikwijls uit Holland een brief.
Gij zijt zoo ver en ik ben zóó alleen.
Meer dan ik dacht heb ik u allen lief.
Meer dan gij weet is het, dat ik hier ween.

ONMACHT.

Alles is niets: de waanzin en de wijsheid.
Hier bouwt de Muur. Daar bouwt Jeruzalem.
Wat blijft van uw jeugd? Wat blijft van de
Wat van uw lach en van mijn stem? [grijsheid.

TROOST.

Ik heb te Jeruzalem veel geleden.
Maar dit is het heil, dat het leed vergoedt.
Dat ik des avonds, ten stille gebede
Bij de Klaagmuur Gods genooten ontmoet.

EXTASE.

Op den gewijden grond tegen de Muur,
Lig ik van alles ontdaan, uur en uur.
Het Lijf verdwijnt sidderend in 't Heelal.
Dit is het Uur, dat God mij spreken zal.

LIJZAAM.

Tegen mijn hoofd voel ik de harde steenen
Maar in mijn hart, hoor ik de stem van God.
Meer leed dan lief ging door mijn dagen henen
Maar ik berust en draag lijdzaam mijn Lot.

MIJN ONTROERINGEN.

Ontroeringen: een bron, die ruischend breekt.
Een roode rozenstruik in het ravijn.
Een kind, dat lacht, maar nog geen woorden
[spreekt.
De zon spelend met een glas rooden wijn

HARTERAAD.

Geniet elk oogenblik de Lust,
Die door uw ziel en zinnen trekt.
Vóór dat gij neerligt in de Rust
Waaruit geen God u wekt.

DE BRON.

Een kleine Knaap: hij komt koel water halen
Voor zijne moeder uit de diepe bron.
Met al de knapen van het dorp, veel malen.
Hij lacht.... ik dacht, dat hij 't niet dragen kon

TIJD EN EEUWIGHEID.

Want hoe veel Eeuwigheden zijn gelegen
In 't Oogenblik, tusschen dien zomerdag,
Dat ik hem komen zag langs bloemenwegen,
En nu ik zijn dood gedenk met geklag.

AAN EEN JONGEN DICHTER.

O, groet den Hollandschen zomer van mij.
Ik zend u den straffen groet van mijn zomer.
Dank voor uw brief, verrukkelijke Droomer.
Mijn Droom van Jeruzalem is voorbij.

AAN EEN JONGEN VRIEND.

Gij zult mijn brief in den zomer ontvangen.
Geniet uw vrije zomerdagen goed.
Bloemen vogels met vroege en late zangen
De vruchten berstend zwaar en zonnig-zoet.

HERINNERING.

O, waar gij woont, ben ik zoo vaak gegaan.
En uw adres herlezend op uw brief,
Slaan jaren weg. Ik heb mijn jeugd zóó lief.
'k Heb veel genoten en weinig weerstaan.

IETS TEDERS.

Er is toch wel iets teders in het leven:
Een jongen heeft mij postzegels gevraagd.
En ik heb hem een vollen brief geschreven
Terwijl het schemert en een vogel klaagt.

GRENZEN.

De Tijd kan niet één Ding Eeuwig bewaren.
Alles vergaat. Maar het blijft altijd Iets.
De Stof drijft eeuwig-wisslend door de jaren.
Maar eeuwig-wisselend wordt nimmer Niets.

MAANLICHT.

Het waait hier zalig met den avondval,
Is het de wind of waait de volle maan?
Ik weet niet, waar ik rustloos dwalen zal
Maar dit geluk zal niet vergaan.

JERUZALEM.

O, wes en waar ik zwerven zal,
Jeruzalem vergeet ik niet.
De volle Maan, de sterrenval,
En de avondwind met zijn droef lied.

VOORJAAR IN HOLLAND.

„Het voorjaar is hier wel héél laat gekomen,”
Schrijft hij uit Holland: „maar nu is het mooi.
De blaren breken haastig uit de boomen.
En 't Land bloeit bont in zijne bloementooi.”

TWIJFEL.

Schrijf mij niet over Holland en de Mei.
Hoe mooi en mild die alle dagen is
Nee: schrijf mij wel. Mijn onrust is voorbij.
Rustig weet ik mijn werk en mijn gemis.

STORM.

Ik denk aan hen, die met mij kindren waren,
Terwijl de storm langs Jeruzalem gaat.
Als wind verwaaien al onze ijdele jaren,
Machtloos in liefde en machteloos in haat.

HEETE DAG.

Laat maar de zon het schreiend land ver-
[schroeien,
Schaatrend dwazen over den spleten grond.
De avond is koel. De klare sterren bloeien
Over de wijden van het hemelrond.

EEN STER.

Ik kus die ster.
En de ster kust u.
Wel ben ik ver,
Maar wij zijn samen nu.

MAANNACHT.

De Maan staat in zijn droom verzonken.
Tusschen de bergen straalt het landschap stil.
Laat mijne ziel van zomer volgedronken
Die stralen rust, zonder één weet of wil.

KNAPEN BIJ DE BRON.

De grond breekt open: het gedreven water
Dringt hijgend naar het licht en naar de zon.
Mijn hart: zij verspelen met blij geschater,
Die jong en ledig zijn, hun leven bij de bron.

DE REIS.

Mijn Reis: de Droom beleeft het al te samen,
De weelden van dezen bewogen Tijd.
Londen, Parijs, Napels: het zijn maar namen
Voor één bewogen Eeuwigheid.

AAN ZEE.

Ik woon zóó dicht aan Zee, gelijk mijn Vader
Ver in Amsterdam aan den Amstel woont.
De golven drijven door het zonlicht nader
En breken schuim-gekroond

JERUZALEM.

Jeruzalem: ik lees in droom gevangen
Wat ik vroeger te Napels peinzend schreef.
Wat is Uur of Tijd? Het is één verlangen
Eén Droom, één Daad, dien ik overal leef.

NAPELS.

De huizen zoeken zon en zee en wind.
Overal dringend over de steile rotsen.
De wind wappert, de schuimen golven klotsen,
Terwijl de zon zijn hooge tocht begint.

OP ZEE.

En droevig denk ik: „weder zijn wij verder
Gescheiden door wind en door zonnegloed.”
Vrees niet. Zon, wind en zeeën meet één Herder,
Die schepen gelijk schapen hoedt.

„ROSE-CASTLE”.

Nooit zal hij weten, dat ik eens de Dichter
Van zijn schip „Rose-Castle” ben geweest.
Door tochten duister en door tochten lichter
Gaan wij naar 't eind, dat ieder vreest.

ZEEREIS.

Napels: 't Eeuwig Lot heeft ons saamgebracht.
Port-Saïed: het Lot heeft ons weer gescheiden.
Jeruzalem: maanblauw verbloeit de Nacht:
Langs verre sterren zie ik uw schip glijden.

DE HEILIGE STAD.

Jeruzalem: Gods Huis. Al Heiligheid
Spreken huizen en de gebroken muren.
Ik ga gelukkig in Gods veiligheid
Door zijn hooge en lichte uren.

ANGST.

Schaduw en lantarenlicht zijn doorgeurd.
De huizen geuren van de kleine straat.
Ik huiver, wjl er toch niet meer gebeurt
Dan dat de Eeuwigheid door het Specerijen-
[straatje gaat.

TROOST.

Neen: niet verlaten,
En niet verloren
Zoolang ik nog de rijmen en de maten
Van het hartelied mag hooren.

BAZAR IN DE NACHT.

Nu stilte onder de bogen,
Waar héél den dag het drijvend leven was.
Maar licht en schaduw zijn doortogen
Met geur van groente en gras.

AAN

Ons verre huis, ik zie het weder
In breuk van kleuren, mild en teer.
O, klaag niet. Wat ons mocht gebeuren
Genoten goed neemt niemand weer.

MICHAËL TOPHAM.

April een avond, gij zijt opgestegen.
Gij zijt geveld, een vlieger, in uw vlucht.
Uw Dag verjaart wijd spreidden mijne
Jeruzalem April weer avond en ik
[wegen.
[zucht.

HET LICHT.

De vrome kaarsen, sterren, zon en maan,
Die op tafel of aan den hemel staan.
Zij hebben allen maar één eenig Licht:
De schaduw van Gods Aangezicht.

EEUWIGHEID.

Het Eeuwig Tijdelijke, o, God, het kwelt mij,
Vandat de Dag zijne tochten begint.
En als ik slaap, en droom, hoe vaak ontstelt mij
Het Eeuwig waaien van den wind.

DOMINICANEN.

Weer bevangt mij de stilte van hun klooster:
Gangen en zalen zoel van 't Heilig Huis.
Waarom vind ik geen troost bij hunnen
Overal gast en nergens thuis. [Trooster?

AVOND.

De sterren aan de lage lucht.
De lichtjes in het dal.
De dag vergaat en geen gerucht
Geleidt den avondval.

DE STERREN.

Nog kan ik wel de lage lichtjes tellen,
In het dorp daar beneden in het dal.
Het schemert en de trouwe sterren stellen
Zich op naar maat en almachtig getal.

DE WIJN.

De wijn geschonken. Ik weifel te drinken.
Gedronken wijn, wie drinkt hem immer weer.
Wat weifelt ge? Uwe weifelingen zinken
Reeds machtloos in den Afgrond neer.

DOODSANGST.

Omdat het Leven hier zóó prachtig is,
En alle dagen zijn aan wondren rijk.
Voel ik, dat de Dood overmachtig is
En dat ik elken dag bezwijk.

ZIJN BRIEF.

Hij glimlacht: „Vandaag moet ik een brief
[schrijven
Aan mijne Moeder. Ik schrijf elke week.”
Mijn Moeder stierf. Mijn donkre driften drijven
Mijn hart stuurloos van streek tot streek.

JAFFA.

De Zee breekt schuimend tegen gindsche Kaap.
Wat zoude er zijn achter dit eeuwig klotsen?
Rustlooze Man, dwaas als een Knaap,
Daar breekt een zee tegen andere rotsen.

HAATLIJK LIED.

Dood: wat dringt ge mij van uw Macht te zingen,
Dien ik niet kan ontvluchten, blind van haat.
Ik heb 't Leven lief. En mijn liedren dringen
Als gif in 't hart van wie blij door zijn leven gaat.

HET LIED.

Met mijne liederen verlamt gij 't leven.
Van wie bekoord mijne kwatrijnen leest.
Dwaas Leven, waarom hebt ge mij gegeven,
't Lied, dat den Dood prijst, dien gij bitter
[vreest.

DROEVIG LIED.

Ik heb 't Leven zóó lief. O, kon ik prijzen
Zijn milde macht boven macht van den Dood.
Maar machtloos mijn Lied. Alle droeve wijzen
Verlangen naar des stervens zachte nood.

KAMEELEN.

Zij stappen statig door de smalle straat.
Zij breken niets in de Bazar vol winkels.
Zij hebben elk een kleinen kameraad,
Die voert hen trotsch tusschen kijkende kinkels.

WOESTIJN.

In 't zand weerkaatst de hemel als in water.
In de Eeuwigheid verbloeit de bleeke maan.
De Woestijn. Wat is nu en wat is later?
Menschen sterven en de sterren vergaan.

FACHMI.

Nooit zag ik zulk een stout en zeker ruiter,
Zoo licht gezeten op 't Arabisch paard.
Langs alle wegen vaart hij, een vrij buiter,
Voor wien elk uur volle schatten bewaart.

VREDE.

Het Leven laat mij rust van mijn verlangen.
De Dood laat mij vrede van al mijn vrees.
En ik glimlach, terwijl ik mijne zangen
Van verlangen en doodsangst weer herlees.

ONRUST.

O, de herfstdag, waarvan Windekind spreekt.
„Geen schaduw schuift, geen takje kreunt of
[breekt”
Dwaas, dat ik achter zeeën, achter winden,
In een vreemd land den herfstdag dacht te
[vinden.

AAN SIDNEY.

Ik heb geslapen, maar mijn hart was wakker.
En ik heb rusteloos van u gedroomd.
Wat zijn uw driften en uw daden, makker,
In 't land, waardoor de Ganges stroomt?

HARTELIED.

Mijn hart is een gebroken Eeuwigheid.
Mijn lied valt zwaar, omdat ik lijd.
Ik ben langs zooveel wegen heengegaan,
Te veel genoten, te min weerstaan.

SIDNEY TOPHAM.

Toen wij gemoetten, waart gij dertien jaar.
Zoo zal ik u nooit weerzien noch vergeten.
Vanavond aan een machtig feest gezeten,
Dacht ik aan u en 't Lot viel zwaar.

DE WIJN.

Ach, dwaze vrager, kijk niet in het diep
Der eeuwen, maar kijk in een glas met wijn,
Waar de lamp gloed en glorie wakker riep.
Dan drink, het zal maar eens gedronken zijn.

HET JOODSCHE LIED.

Toen alles mij verliet, waart gij mij teder,
O, Lied, mijn Lied, des Harten eigen stem.
Daarom verlaat ik alles, keer ik weder
Tot uw dienst te Jeruzalem.

GELATEN AVOND.

De schemerwind waait door mijn kamer.
Iedere dag laat mij eenzamer.
Hoe blijde ik Holland eens verliet,
Wat mijn hart verlangt, vond ik niet.

VERLOREN JEUGD.

Kon ik op wieken van den wind
Als vogel vliegen naar de sterren.
Dat kan alleen een schuldloos kind.
En mijn jeugd is verre.

DE WIND.

De wind is van de sterren gekomen.
De wind zal weder naar de sterren gaan.
Hij kent hun verlangen, hun droomen.
Ik blijf met leeg verlangen staan.

NACHTWIND.

De wind ruischt als de donkre zee,
Die in zijn ban gevangen is.
Wat bindt en scheidt ons machteloze twee:
Genot, verlangen, gemis.

TERUGKEER.

O, weder geeft God mij zijne Bescherming.
Ik voel het in de sterren, in mijn hart.
Ook hier dwaalde ik ver buiten zijn Ontferming.
En zocht de vreugde en vond de smart.

JERUZALEM.

Mijn hart is hier van smarten toegeschroefd.
Vraag mij dan niet het Joodsche Lied te zingen.
Hoe kwam ik blijde en werd ik hier bedroefd
Door tuchtloos drijven en eerzuchtig dringen.

FREDERIK VAN EEDEN.

Ik was een Knaap, een zoeker en een taster,
Die tot u kwam, vandaag voor twintig jaar.
Ik werd een man. Daaglijks dieper en vaster
Voel ik uw vriendschap, trouw en wonderbaar.

EEUWIG OOGENBLIK.

Hemel. Wind. De sterren. Adil en Ik.
De Eeuwigheid heeft eeuwig voor mij bewaard
In zijn eeuwig verband dit Oogenblik.
Maar 't valt uiteen in eeuwgen vaart.

LEEGTE.

Het is zoo koud, zoo eeuwig om ons heen.
Alles wat ons verbindt, het zijn maar woorden.
Maarsoms alsof de Eeuwigheid ons verhoorde
Bindt ons een blik, een lach, een droef gewezen.

DE BEEK.

Het paarlend water, welke eeuwige tochten
Ging het door aardsche en door hemelsche streek.
Totdat mijn lippen zijn lafenis zochten
Waar zon en schaduw spelen in de beek.

HET EINDE.

Bloeien honderd wegen open.
Voor de voeten van een Knaap.
Alles niets. Langs haat en hopen
Gaat elke weg naar één Slaap.

DWANG.

Gij hebt uw zoete zinlijkheid bedwongen,
En in die dwang te teerder slechts getoond.
Wat schaamt gij u? Ik heb het lied gezongen,
Dat zinnelijk de vrome ziel beloont.

BERUSTING.

Gij plukt der bloemen en vruchten genot.
Maar als uw handen branden in de doornen
Zoudt gij dan tegen uw God willen toornen?
Dwaas: schiep Hij niet het lichte en 't donker lot.

MACHTLOOS LEVEN.

Leven, dat mij tegen den Dood beschermt,
Maar ook, machteloos, naar den dood toe dringt.
Wat baat het Lied, waardoor mijn wanhoop
Des avonds sterft, die 's morgens zingt. [kermt?

AANVAARDING.

Zeg niet: „Mijn rust is beter dan uw zwerven”
Ik zeg niet, dat mijn zwerven beter is.
Gij blijft, omdat gij niet uw rust kunt derven.
Ik verdwaal, omdat ik meest onrust mis.

GELATEN.

Wat wilt ge steeds naar goed of beter vragen?
Ik vraag niet meer. Ik zwerf en ik aanvaard.
Want één Dood telt ons beider levensdagen
En beiden rusten we onder de aard.

UW SCHATTEN.

De wegen van uw leven over de Aarde.
De Dood meet u niet meer dan een aardsch graf.
Wijs mij den Doode dan, die iets bewaarde.
Van alle schatten, die hem 't Leven gaf.

MACHTLOOS LIED.

Waar zal ik vluchten voor het Leven?
Waar zal ik vluchten voor den Dood?
O, Lied, wat kunt gij machtger geven
Dan een rozenhut voor stormende nood.

DOODSANGST.

Ik zag Hem over mij gebogen.
Hij vroeg: „wat vreest gij wreed voor mij?”
O, Dood: hoe schoon waren uw donkere oogen.
Voor hoe lang is mijn angst voorbij?

OCHTENDROOD.

De Dag is voor het Leven.
De Nacht is voor den Dood.
O, wonderteder beven
Vandaag van 't ochtendrood.

AVOND.

Wat ben ik vandaag mild en blij geweest.
Van ochtendrood tot avondrood.
En ik verlang, als naar een innig feest,
Vannacht naar mijnen Dood.

DE DOOD.

Ik heb hem zóó gehaat. En ziet: zóó teder
Komt hij tot mij in mijnen milden slaap.
Hij buigt zich over mijne stede henen,
Een glimlachende Knaap.

TROOST.

Klaag niet, dat uw dagen vergaan
Tot de machteloosheid van uw jaren.
Wanneer de ouderen niet gestorven waren
Hoe zouden wij in 't Leven staan?

HET LEVEN.

Want van uw ouderen heb ik genomen
Wat mijne hand u dagelijks mild geeft.
Geniet uw daden rijk en uwe droomen
Zoolang uw hart mij nog beleeft.

HET ANGSTIG HART.

Hart, dat niet voor de onrust des levens vreest,
Wat zult gij vreezen voor de rust des Doods?
Zijt gij niet lang genoeg benard geweest,
Bij wrange drank en bittere bete broods.

HONGEREND KIND.

Een jongen schreit zóó smartelijk en zuiver.
Hij kent honger en niet één andre smart.
Ik luister met hartstochtelijken huiver.
Wat is het leeg in mijn moe hart.

HARTSTOCHT.

Laat mij niet slapen in een bed van rozen.
Maar laat mij liggen aan uw borst.
Breek mij geen vruchten, die bersten en blozen.
Drenk met uw droeven wijn mijn dorst.

AMELAND.

Een duinendal. Een duinenkling.
Een overvloed van Friesche kindren.
Wat jaren machtloos maken of vermindren:
Dit blijft een zalige herinnering.

KLACHT.

Gij klaagt: „Alles ontnemt mij de Eeuwigheid”
Ook meer dan de Eeuwigheid u heeft gegeven?
Gevangen klaagt ge in den ban van den Tijd.
Klaag niet. Zelfs uw klacht kan buiten den tijd
[niet leven.

OOGENBLIK.

De Eeuwigheid voegt alles eeuwig bijeen.
En slaat het oogenbliklijk uit elkander.
Dit Oogenblik het is voor eeuwig heen.
En nooit herhaalt een oogenblik een ander.

RUST.

Ik heb van aangezicht tot aangezicht.
Met mijnen Dood gesproken.
Een teder licht als Jeruzalemsch avondlicht,
Is in mijn ziel ontloken.

KUDDEN.

De zwarte geiten en de witte schapen,
Liggen loom op 't zonnige veld.
Onder schaduw schuilen de herdersknepen
Wien ieder uur zijn wonderen vertelt.

AVOND.

Hoe zal mijn Lied anders dan Gods Woord
[spreken?
Hij zendt den koelen avondwind tot mij.
Mijn lippen sidderen, mijn tranen breken.
Gebonden aan God ben ik vrij.

HEIMWEE.

Ach: alles wat ik nog verlang,
Is moe van drift en moe van drang,
Moede van winst en moe van derven
In Holland leven en in Holland sterven.

DWALEN.

Doelloos verdwalen, waar het maandal straalt.
En waar de vijgen van Katamon rijpen.
De dauw de rozen drenkt en dan begrijpen
Dat nooit een mensch doelloos verdwaalt

EINDE.

Genoeg, dat ik een Dichter was.
Laat nu mijn jongren dichters zijn.
Ik luister gaarne. Mijne jeugd ging ras
En ieder lied eindigt in pijn.

NIEUWE LIEDEREN.

O, dacht ik, dat het Lied mij had verlaten,
God schenkt den Dichter macht op zijnen Tijd.
De rijke rijmen en de losse maten
Brengen mij dezen Nacht weer heerlijkheid.

DE WIJN.

Wie kent den wijn?
Wie kent het bloed?
Laat mij maar zijn
Eenzaam, dien wijn het hart verzoet.

BEDOUIENEN.

Daar staan zij naakt in hunne bruine broosheid.
Van het hoofd tot de voeten rank gebouwd.
Zij weten niet van schaamte en schaamteloos-
Terwijl mijn Lied hen valsch beschouwt. [heid,

AVOND AAN ZEE.

De zee van Jaffa breekt zijn breede reven.
De zon in 't Westen daalt zijn laatste tocht.
Weer voel ik de macht van mijn Lied herleven.
God heeft mij blij bezocht.

WANHOOP.

Jeruzalem: moet ik U dan verlaten,
Gij, die de pracht waart van het Joodsche Lied.
Ik dwaalde doelloos door uw dorre straten
En vond uw vroomheid niet.

EEN BADER.

En zoo zal ik de wereld steeds onthouden,
Als ik hem dit eeuwig oogenblik zag.
De zee wijduit, waarboven hemel blauwde,
Gij stralend gaand door den hemelschen dag.

ARABISCHE KNAPEN.

Zij koelen in de zee hun heete leden.
En branden zich in 't zonnig zand weer heet.
En de Dag is in de Eeuwigheid vergleden
Eer één van Dag en van Eeuwigheid weet.

BERUSTING.

En gelijk God zijn Eeuwigheid verdeelt,
Aanvaard ik, die veel leed en nu berust.
Eén de Knaap, die zijn Dag in zee verspeelt.
En één de Dichter zwaar van zijnen Dag bewust.

INZICHT.

Mijn jeugd, mijn blijde jaren, mijn worstlende
't Ligt alles heden open als één Dag. [jaren,
Langs hoeveel nood ben ik gevaren,
Voor ik mij zelve als een ander zag.

DE REGEN.

Hoe ruischt de regen over de zee blijde.
En hangt zijn schoonheid wonderteer en wijd.
Verheugd, dat hij door wisselende tijden,
Weer keert tot de zee en zijn eeuwigheid.

AVOND.

Ik heb mijn dag in haat en hoop gesleten.
Hij versleet zijn dag met wind, zon en zee.
Zie de avond daalt. Wat zal de Eeuwigheid
Van het verschil tusschen ons twee? [weten

JEUGDLIED.

Geef mij nog eens het lied der eerste jaren.
Mijn jongenslied, mijn zwak, maar zuiver lied.
Niet wreed, niet wroegend, niet vol van ge-
Maar zalig-zingend, anders niet. [varen.

BONT LEVEN.

Wat heb ik hier mijn zinnen vol genoten.
De zee brandt brekend en de helle zon
Slaat wierook uit de boomen en de loten.
Achter het duin een diepe, koele, bron.

TERUGKEER.

De zee, zon en wind ieder uur,
Hebben mijne zinnen verzadigd.
Nu weer, door 't lot niet begenadigd
Keer ik naar Jeruzalem, naar den Tempelmuur.

TWEESTRIJD.

Over de zee de wijde zon.
Te Jeruzalem, onze Tempelmuur.
O, dat mijne ziel eens genieten kon
Een enkel zinlijk uur.

SCHEEPSBOUWMEESTER.

Hij sprak: „Zijt gij de Dichter van de Zee?”
Ik ben de trotsche bouwer van dien stoomer,
Die hecht-gebouwd, als uw Lied, door den zomer
Zijn rijke daden zoekt langs elke ree.”

ARABISCHE JONGENS.

Wat hebben zij dan hun naakte en hun kleeren,
De wijdte van de zee en van het strand.
Terwijl vreugd en wroeging mijn hart verteren,
En rustloos drijven door elk land.

HET EILAND.

Tusschen den hemel en de lucht,
Een wit zeil als een witte ster.
En als een grijze wolkenvlucht,
Het eiland vaag en ver.

STOUTE ZWEMMERS.

Zij dansen op de maten van de golven.
En zoeken blij het matelooze ruim.
Waar zij onder 't zonnig water bedolven
Verdwijnen achter brekend schuim.

VLOED.

Sporen van snelle voeten over 't strand.
De lange dagweg van een visschersknaap.
De vloed zwelt aan, zijn schuimgebroken rand
Neemt de kust van kaap tot kaap.

DE VERLEIDER.

Door welke diepe dalen trok ik heen,
Wier duistre bloei mijn oog hunkerend zag,
Voor ik hier te Jeruzalem alleen
Genade vond in zijne milde lach.

ANTWOORD.

Hij schreef: „Oovral is één Volk en één God.
Keer weder tot uw Stad en tot uw Landschap”
Hoe kan ik keeren? Hier is mijn verwantschap.
Eenheid? Ja. Maar in elk verscheiden Lot.

ONRUST.

Eeuwigheid: wat is Jaffa? Wat is Napels?
Wat is de eene, wat is de andere Kust?
De zee. De zon. De huizen hoog in stapels.
En overal mijn hart onrust.

VERLEIDING.

Drie sterren stralen: het wordt duister
Boven de Stad Jeruzalem.
Avondgebed. In 't windgefluister
Hoor ik toch uwe stem.

STRIJD.

Die heilig van onheilig scheidt,
En gescheiden weer in mijn hart vereenigt,
Voert mij door eenen wreeden strijd,
Waarin geen rust mij lenigt.

GODS EENHEID.

Denkt gij dan dat langs den weg van de zonden
Gods genade niet met u gaat?
Buiten Zijn Wil wordt niets gevonden.
Goed noch kwaad.

TROOST.

Nu weet ik, dat de wegen der Verleiding,
Wegen zijn door de Hand van God verspreid.
Hij voert ons door wijding en door ontwijding
Tot de vertroosting van Zijn Heiligheid.

ZIEL EN ZINNEN.

De vreugd der ziel en de vreugd van de zinnen:
Het is in Gods Eenheid toch alles één.
Aanvaard uw haat, aanvaard uw fel beminnen.
Er is eenheid in wat gescheiden scheen.

INZICHT.

Draag uw vreugde en draag uw wroeging niet
Verleider en Vertrouster zijn van God. [zwaarder.
Hij is in al verkwisting de Bewaarder
Van uw onaantastbaar Lot.

FARIED.

Hij zeide: „Ik zal vannacht naar Hebron rijden”
Een Arabier op een Arabisch paard.
Hij zal nooit weten, wat tusschen ons beiden
Mijn hart verheugt en wreed bezwaart.

EERSTE GRANATEN.

Zijn eigen handen breken (is er puiker?)
Onze granaatappels voor 't mild ontbijt.
Met rozenwater en gebroken suiker,
Eén heerlijkheid.

NIEUWJAARSDAG.

Ontzenuwd treed ik den Grooten Dag tegen.
God en ik-zelfen weten het alleen.
Wat brengt het Jaar: dood of schatrijke zegen?
Aanvaard. In God is alles Eén.

VRIENDSCHAP.

Ik zeide: „Ik telde de uren tot den avond”
Hij zeide: „Ik heb de minuten geteld”
O, hart van vreugde en van wroeging gehavend
En telkens toch door nieuwe vreugd gekweld.

GELUK.

Wanneer wij rijden door de nachtlandschappen,
Rondom de Heilige Stad Jeruzalem.
Als onze paarden door de nachtdauw stappen,
Wat hoor ik dan in zijne blijde stem?

VERGEEFSCH GEBED.

De volle Maan en de drie sterren stralen,
Wij spreken bij de Muur 't Avondgebed.
Straks zal ik met Adil Effendi dwalen,
Waar geene vroomheid mijn ziel redt.

NACHTRIT.

In maneschaduw zijn wij weggereden.
Wij keeren in 't schaduwloos zonnelicht.
Eén nacht. Hoe zwak vallen alle gebeden.
Hoe gaarne ben ik voor mijn lot gezwicht.

HET OOGENBLIK.

Elk Oogenblik, uit de Eeuwigheid geboren,
Breekt oogenbliklijk in eeuwigheden uiteen.
't Is alles niets. Gewonnen of verloren.
I Jdel zijn liedren en gewezen.

HERFST.

De wind waait heden. Morgen zal het regenen.
Een weemoed zwelt in mijn verlaten hart.
Adil: God moog uw lot weer dan 't mijn zegenen.
't Is goed: voor u de vreugd, voor mij de smart.

VREUGDE.

Gelijk de wijn vervult den gouden beker,
Zóó vervult uwe heugenis mijn ziel.
Hoe was mijn lied onzuiver en onzeker
Tot uwe lach over zijn woorden viel.

GEBED.

Mijn gebed. Hij zeide: „Wat zijn gebeden,
Waarin gij needrig nadert tot uw God”
Laat Hij tot u komen met Zijnen Vrede,
Wiens Eeuwigheid met al ons lijden spot.”

DE TIJD.

De regendagen noch de zonnedagen,
Keeren uit de Eeuwigheid, waarin zij gaan.
Niets is ons lachen en niets is ons klagen.
En wat kan de Eeuwigheid weerstaan?

VERZUIMDE VREUGD.

Als aarde en hemel al schat voor u ruimden,
Wanneer het Lot u jeugd en leven liet,
De Nacht, dien ge in uw nuchternis verzuimde,
Hervindt ge in alle Eeuwigheid niet.

OUDE SHEIKH.

Zoo wijd als zijne blikken gaan zijn landen,
Zij dragen rijker dan één streek hun vracht.
Dertig kinderen uit zijn ingewanden.
Hij ziet zijn leven. Het was schoon. Het is vol-
[bracht.

ONTWAKEN.

Ik zeide: „Het is ochtend. Zijt gij wakker?”
En hij: „Ik slaap niet, als gij wakker zijt”
Het huis open. Ziet Aboe Fares akker
Bouwt bontgeblokt zijn rijpe heerlijkheid.

DOOR HET GEVAAR.

Hij zeide, toen wij door het gevaar reden,
„Wat zijt gij voor u-zelf meer dan gij zijt?
En wat voor mij min dan den Vriend wiens vrede
Mij meer dan 't eigen hart gelegen leit.”

VERZUIMD.

Wat baat herinnering van zoo veel prachten?
Het feestgetij blonk. De wijn heeft geschuimd.
Maar ik herdenk door dagen en door nachten
Dat ik ééns één oogenblik heb verzuimd.

GODS STEM.

God sprak: „Leg dan heden al uw ellende,
Gelijk mijn hemel al zijn wolken, af.
Ik, die u in uwe moederschoot kende,
Geleid u zeker naar uw graf.”

VRIENDSCHAP.

Want wat is leed met u minder dan vreugd?
En wat is vreugd zonder u meer dan lijden?
Mijn hart is rustig ofschoon veel mij heugt,
Terwijl wij van Mootzah naar Jeruzalem rijden.

NAAR HUIS.

Hij zeide: „Allah heeft ons wel lief vandaag”
In één geluk van zon en licht gevangen.
De paarden stonden aan een rozenhaag
Gebonden en mijn hart bond één verlangen.

NACHTRIT.

Ik vroeg Adil, waaraan hij rijdend dacht.
Hij zeide: „Aan Allah” in een eenvoud groot.
God voert ons heden veilig door den nacht,
En morgen veilig naar den Dood.

SCHEMERING.

Schemer: er zijn geen zonschaduwen meer,
En de maan-schaduw is nog niet begonnen.
Wij rijden in één heerlijkheid bezonnen,
Langzaam de dalende bergwegen neer.

De VROMEN.

Zij jagen achter Gods blijde geboden,
Gelijk wij jagen achter weelde en winst.
Zij weten niets van al hijgende nooden,
Hun is genieten minst.

WEEMOED.

Ach: al die twijfel. Al dat zeker weten.
Die wroeging door de dagen en den nacht.
Kon ik twijfel en zekerheid vergeten.
Een Arabier zijn, die eet, drinkt en lacht.

VREUGD EN WROEGING.

Ontvlucht uw schaduw en ik zal ontvluchten,
Mijn wroeging, de schaduw van onze vreugd.
Verwijt mij niets, breek ons de roode vruchten
En schenk wijn, die wroegend verheugt.

DOODSANGST.

Laat ik u kussen en u nogmaals kussen.
Geeft ge uw liefde voor mijne liefde weder,
Wat baat het ons: eens zal de doodwind blusschen
Uw vlam en mijn vlam, en wij zinken neder.

VRIJHEID.

Hij zeide: „God is God.” En onze paarden
Rijden wij nog heden trotsch over 't Land.
Hoe korte tijd, dan dekt ons de donkere aarde.
Geniet uw licht, zoolang uw vreugde brandt.

ONRUST.

Adil is moede en hij legt zich te slapen.
Ik ben moe, die rustloos niet slapen kan.
Hij is te El-Kuds de stoutste van de Knapen.
Ik ben een angstig-rustloos man.

BERUSTING.

Hij, die de winden spreidt, verspreidt de wegen.
Die den wind houdt, behoudt het Al bijeen.
Klaag niet om mij achter winden en regen.
Elk Lot drijft elk man langs zijn wegen geen.

DE WIJN.

De diepe wijn, die ons de lippen kust
Moe van de rit dronken we uit ééne beker.
Is 't Oogenblik minder schoon en min zeker
Omdat Tijd noch Eeuwigheid rust?

GODS GELEIDING.

Die van de wegen aller zonden blijde
Weer naar de wegen van de vroomheid gaat,
Die weet, dat God hem meest van al geleidde
Langs de wegen van het bekorend kwaad.

ARABISCH PAARD.

Was ik gekomen langs al wegen wijde,
Verliet ik meer dan ik in Holland liet
Om éénen dag dit trotsche paard te rijden
Ik klaagde niet.

ADIL RIJDT UIT.

Denkt gij, dat des Dichters liederen treden
Trotscher met hunne rijmen en hun maat,
Dan dit Arabische paard, stout van leden
Met zijn ruiter door 't zontij gaat.

VRIENDSCHAP.

Gedenk ons milde bloeien zonder schaamte.
Schaamt zich de naakte roos in Katmons dal?
Zweer mij, dat nog in uw graf uw geraamte
Ons genot sidderend gedenken zal.

VERLEIDING.

'k Zal aan God en aan Jeruzalem denken.
Mijn hart zal hijgen van hunkrende pijn.
En toch zal ik u weer van den wijn schenken.
En met u verloren toch zalig zijn.

GENOT.

Mijn lijf is niets dan één siddrend geheugen.
Mijn hart is niets dan één bloedend gemis.
Laat ons den wijn met volle dronken teugen.
Totdat onze dag leeggedronken is.

KLAAGMUUR.

Ik leg mijn handen vol herinneringen
Tegen de steenen van den eeuwgen Muur.
Dat hun heilige heugenis verdringe
Het heilloos heugen van zoo menig uur.

TROOST.

Over ons verlangen spannen de dagen.
Over onze daden spant koele nacht.
Laat dagen drijven en de nachten jagen
Wat harten wonnen, neemt geen macht.

HET TROUWE LIED.

En is de wijnkruik leeggeschonken?
Zijn onze handen van liefkozing leeg?
Zijn onze oogen van liefde volgedronken?
Is er één dag, dat mijn Lied voor u zweeg?

KEERENDE HERDER.

Zijn schapen gaan zoo licht. Geen donkre vragen
Benarren hem het hunkerend gemoed.
Hij gaat des morgens vroeg. En als de dagen
Dalen, keert hij door de avondgloed.

DOODSANGST.

Mijn hart rust niet. Hoe zal mijn lied dan rusten?
Benijdt mij niet, gij, die mijn liedren leest.
Wat bleef over van luide en stille lusten?
Een leven, dat leven en sterven vreest.

ANGSTIG HART.

Hart, dat niet rusten kunt, als gij kondt rusten,
Gij zoudt niet willen rusten in uw angst.
Gedreven door uw luide lusten.
Gehavend door uw wroeging wrangst.

VOLLE LENTE.

De bloemen langs de hellingen.
De bloemen in de dellingen.
Het water, dat diep valt door de valleien.
In de lucht de donkre bijen.

TE PAARD.

Hij vroeg: „Hoe laat is het, sinds dat wij reden?”
En ik: „Hier is alles geluk, geen tijd”
Hij lachte en ik lachte één lach met hem mede.
O, God, dank voor uw heerlijkheid.

DE RUST.

Hij sliep in het veld van bloemen gelegen,
Die nooit rustiger en veiliger sliep.
Ik waakte, machtloos moe van alle wegen,
En wachtte lang vóór ik hem wakker riep.

NA DEN REGEN.

De beken stroomen in raadsels van zon
En zon-schaduw door de diepe valleien.
Velden van bloemen rond de rijke bron.
En vol de lucht van bronzen bijen.

WATER VAN BITTÏR.

Het water stuwt zijn warrelend gewemel
Langs de hagen en de gebloemde hekken.
Tusschen de aarde en den schitterenden hemel
Voert het zijn fluistrende gesprekken.

ELIAS-BRON.

Het water windt zijn wervels door het woud
Van pisang-boomen rond de zware bron.
Wij schuilen onder 't schaduw-geurend hout
Voor 't felle zoeken van de middagzon.

ADIL.

Hij sliep in de bonte weelde van bloemen.
Wat stoorde zijne droom? Een vreemde geur?
Of de donkere bijen, die zwaar zoemen?
Of booze herinnering van een kleur.

TE PAARD IN DE BERGEN.

De lente luwt. De winter is geleden.
Wat doodgebroken scheen, breekt levend uit.
Wij stijgen: alles bont en groen beneden.
En boven ons speelt een vogel met zijn gefluit.

AVOND.

De mijmrende lente-avond liefkoost mij.
De Tijd vliegt als de zwaluwen voorbij.
De lucht heeft alle kleuren zacht en teer.
't Verloren oogenblik vindt niemand weer.

ZIEKENHUIS.

Een bleek raam. De kleine, gekleurde lichten,
Die langzaam duisteren over het Huis.
Wij liggen ziek. De verre stadsgeruchten
Verdwalen hier tot één geruisch.

NAAR HUIS.

Het water zingt: de zonnestilte luistert.
Het water schatert, de echo schatert na.
De dag vervalt en de eerste schaduw duistert
Terwijl ik met Adil naar huis toe ga.

BUITEN.

Het water lacht, als het de zon begroet.
Het water schatert, dat van de rots breekt.
Hier is het leven klein, maar het is goed,
Terwijl Adil Arabisch met mij spreekt.

BUITEN DE BUI.

Wij liggen hier héél zonnig en héél lui
Te luistren naar het water, dat verschiet.
Ver boven Bittfir breekt een barre bui.
Maar de regen bereikt de bergen niet.

DE BRON EN DE BEEK.

Dit is de streek van Gods goddelijk water
Het breekt. Het borrelt. Weer bijeen. Vaneen.
Hier ruischt het stil en daar met stout geschater.
Stroomt het langs stroomen bonte bloemen
[heen.

HET LICHT LEVEN.

Adil. De paarden langs de bloemenwegen
Gaan als de maat van een vreedzaam gedicht.
Mijn hart is als rijpe bloemen vol zegen
En 't leven valt ons beiden vandaag licht.

VREDE.

Adil Effendi komt naast mij gereden.
Wij zien op. Wat zien we? Elkanders glimlach.
Hij zegt: „Allah geve als oogst van zijn vrede
Aan elk, dien gij gedenkt, op dezen dag.”

TERUGRIT.

Een herder. Wij zien hem niet. Maar verloren
Als vogel in 't wijde verliest zijn stem.
Terwijl wij rijden tusschen hout en koren
De middagwegen naar Jeruzalem.

DONKERE OOGEN.

Uw oogen zonder de zon zijn uw oogen.
Maar wat is zonder uw oogen de zon?”
Wij rijden door de woudlaan windbewogen
Waar het diepe water breekt uit de bron.

GOEDE RAAD.

Niets is toevallig en ook dat niet.
Leven is meer dan Oorzaak, Ruimte en Tijd.
Mijn goede raad? Veracht Gods aardsche schat
En niet hemelsche heerlijkheid. [niet.

OCHTENDRIT.

Ik heb u lief, gelijk het vuur het hout.
Ik heb u lief, gelijk de zee den wind.
De hemel breekt in geluw geel en goud,
Terwijl onze tocht door den dag begint.

LANDLIEDEN.

Het akkerwerk spant hunne sterke spieren.
Zij drijven ijverend hun kloeke ploeg.
Het land, hun huis, hun werk, hun sterke dieren:
Geeft het Leven hun niet genoeg?

L. E. J. BROUWER.

Want: „Wiskunde, werkelijkheid en waarheid”
En „Het Joodsche Lied”: het is alles één.
Ik lees in de klare zon uwe klaarheid,
En mijn gedachten waren naar uw landhuis
[heen.

DE HAVEN.

Van alle bouw de booten,
Die zeilen aan de Jaffa-ree.
Stout en schoon de genooten
Die werk vieren bij wind en zee.

RUSTELOOS.

Ik trok door dorpen en door steden,
Langs menig tuchteloze tocht.
Vergeefs strek ik tot rust mijn leden.
Niets gevonden van alles wat gezocht

GEDREVEN.

Van de zee waait de koele wind.
Ik denk aan mijn Moeders dood.
De avond valt en morgen begint.
Een nieuwe dag zijn nieuwe nood.

DE ZEE.

Onrust, die zijn rust niet vindt.
Zon en water, zand en wind.
Hart, dat zonder beter baat
Rusteloos als de zee slaat.

VRIENDSCHAP.

Ik heb u lief als mijn mond de granaten.
Ik heb u lief, gelijk mijn Lied zijn maten
En de ruisching van zijn rijmen bemint.
Ik heb u lief als de roos zon en wind.

DANK.

Alles wordt schoon, waarmede ik u gelijk.
De wijn, de rozen, de rijpe granaten.
Zoo maakt ge mijn bewogen leven rijk,
En van liederen nooit verlaten.

RIJKDOM.

Want meer bemint mijn mond nu de granaten,
Sinds wij te samen aten één granaat.
En meer de donkre koffie, sinds wij zaten
Samen waar de Maan langs Katamon gaat.

GAZA.

Hemel, wind en zwaluwen.
Wolken en hun schaduwen.
't Land, dat met zijn open pracht
Zooveel vrije zonen wacht.

VERVAL.

Dit is wat ik niet meer kan overwinnen:
Zijn overmoed en mijnen ouderdom.
Met een gretige ziel en zieke zinnen,
Drijf ik mijn uren om.

VERRAAD.

Hoe wickt de vogel,
Hoe wickt het lied.
Totdat de kogel
In het hart schiet.

GOD EN HEILIG LAND.

Hoor Israël: uw God is Eeuwig en is Eenig.
En als uw God is Eeuwig en Eenig uw Land,
Al breken de bergen van Juda steenig,
En eenzaam strekt uw strand.

NIEUWJAAR IN HET ZIEKENHUIS.

Voor de zieken wordt de Bazuin geblazen.
Wie hoort Gods klanken voor de laatste keer?
En ik besef met verwilderd verbazen
Hoe wreed God is en ook hoe teer.

GOED EN KWAAD.

Kan niemand de dienaar zijn van twee Heeren?
Ik bedien God en Satan beiden.
Met ééne lust en één verblijden,
En voel mijn hart in beider éénen gloed ver-
[teren.

MACHTLOOS GEBED.

Ik zoek mijn hulp bij ieder heilig woord.
Maar de woorden zijn voor mijn smeken doof.
Mijn hart verdwaalt door heugenis bekoord.
Bittir water de zon de wind in
['t loof

DWALING.

Wie denkt aan Djemal onder de gebeden,
En verlangt hartstochtelijk naar zijn paard,
Hij is gelukkig, al heeft hij geleden,
En vreest niet, wat het Leven nog bewaart.

LAATSTE EER.

Wij gaan mede drie schreden achter 't lijk.
Lente een Knaap. De Dood grijpt knapen
[en grijzen.
Eens zal men ons zoo de laatste eer bewijzen.
Drie vrome schreden voor arm en voor rijk.

TOEVAL EN WONDER.

Wat is 't verschil tusschen Toeval en Wonder?
Ik kwam de Poort uit met mijn lot bezwaard.
De Sabbath eindigt en de zon gaat onder.
Daar draaft Fachmie voorbij trotsch op zijn
[paard.

WANHOOP.

Waar is het lieve, waar is het lichte,
Dat nooit verdriet en nooit verlaat?
Goed: wij gaan weder een gebed verrichten,
Maar ik haat God met een volkomen haat.

NACHT.

Vroom en stil en zwaar,
Wat heb ik verwacht?
De laatste dag van 't Oude Jaar.
Ik beef voor de Nacht.

SCHAARE-ZEDEK.

Dag des Gerechts: hier in der zieken Huis,
Dat de Poorten der Gerechtigheid heet.
De Bazuin breekt zijn almachtig gedruisch,
Weet God meer dan een stervende weet?

ARABISCHE RUITERS.

Zij weten niets van wroeging en gebeden.
Zij weten niets van Gods groote Bazuin.
Maar op hun paarden komen zij gereden.
Land en leven liggen voor hen open gelijk een tuin.

DE BAZUIN.

In 't Ziekenhuis wordt de Bazuin gedreven.
Zij die sterven gaan, hooren het Geluid.
Dit is de zekerheid van mijn wankelend leven:
„Dat God niet veel beduidt.”

MORGENRIT.

Dat ik God heden haat, het is Zijn Wil.
Dat ik Hem liefheb, het is Zijn Genade.
In de morgenmist geurt het Land zóó stil.
De paarden gaan peinzend hun smalle paden.

NUTTELOOS.

Wat zal ik heden de gebeden zeggen?
Morgen is de dag van vandaag voorbij.
Vromen en vrijen zal men eender leggen
Waar de Olijfberg helt naar de stadsvallei.

LEVENSWONDER.

Dit is het wonder van het Leven:
Zoo moede en gekweld kan een hart niet zijn,
Of het wil zich toch aan den Dood niet geven,
Maar leven voort in alle pijn.

DE PREDIKER.

Hij Predikt: „IJdelheid der IJdelheden”
Was hij niet ijdel, die 't schreef en bewaarde?
Dichter: laat af van liedren en gebeden.
Geen lied is eeuwiger dan uw wentelende aarde.

DE WIND.

De wind is gelukkiger dan de menschen,
Hij waait en is voorbij.
Hij kent geen wetten en geen wenschen.
Geen wanhoop en geen medelij.

AAN EEN GROOTEN DWAAS.

Gij zegt: „Ieder leven ontstaat uit leven”
Maar zeg: „Waar is het Leven uit ontstaan?”
Wat is de Dood? Wat God? Wat is zijn Streven
Wat is al mijn bestaan?

HEETE DAG.

Heden vind ik Jeruzalem vervelend.
Al mijn vreugde en mijn spanning zijn voorbij.
Vaal stuift het Land. Het gras broeit grauw en
De dofheid van een moede Mei. [gelend.

G. MANNOURY.

„Men kan niet twisten over waarheid”
Hadt gij niet anders dan dit woord geleerd,
Ik zoude u prijzen om uw klaarheid
Als men een Meester eert.

JEMENIETEN-DANS.

Die danst: een lange, zwarte, wreede jongen.
De Duivel? Maar wie durft hem dat te vragen.
De wereld spot in zijne bonte sprongen.
Vrouwen gillen. Koperen bekkenslagen.

VERLOREN HUIS.

Het huis, waarin ik vroeger woonde,
Gloeit in een zee van avondlicht.
Over 't leven, dat mij nimmer verschoonde,
Houd ik heden gericht.

DAGBOEK.

De tocht, dien ik voor jaren ging,
En toen van dag tot dag beschreef
Ik lees dat weer herinnering
En pijn, zoolang ik leef.

OCHTEND.

O, de wind nog niet verbrand door de zon
Waait door de wijdte van den vroegen morgen
De Nacht vergaat en zóó gaan al mijn zorgen.
Het is nieuw wat heden begon.

NAGIB.

De Dood is héél dicht bij het Leven,
Nagib, die achter donkre dieven dreef.
Een valsche val: hij is in 't schot gebleven.
Zij schateren. En ik haat, dat ik leef.

ZIEL EN ZINNEN.

Het lichaam is de schat, die God aan de ziel
[heeft gegeven.
De ziel is de schat, die God aan het lichaam
[schonk.
Geniet uw leven lang de lengte van uw leven,
En weet, geen tweemaal drinkt uw mond de-
[zelfde dronk.

EMIR ABDALLAH.

Er is het zwijgen, dat des Oostens is,
En dat ons volstrekt niet verlegen maakt.
Het leven is eene geheimenis
Terwijl de nacht het tentenkamp genaakt.

VLOEK.

Het rijke leven,
Het rijke lied.
Door vloek gedreven
Baat alles niet.

VERBODEN GENOT.

Niet zoeter zijn de volle zomervruchten,
Dan de verboden vrucht van uwen mond.
Laat hen, die straf van aarde en hemel duchten.
Wij genieten elk uur, wat ieder uur ons zond.

LENTEDAL.

Een winter, zóó zacht als een lente,
Wij rijden op onze Arabische paarden.
Emir Abdallah spant zijn kamp met tenten.
In het dal van Schuni, schoon als een gaarde.

ZOMERHITTE.

Mijn mond is een gemeene, wreede wond.
En het Jordaandal is een hel.
De hitte slaat uit den hemel en uit den grond,
En beult het lichaam fel.

EMOTIE.

Men moet het Leven met emoties meten.
En niet met dooden Tijd en het doode Uur.
Dezen dag, dien wij samen rustloos sleten,
Was hij niet zalig lang (en toch zoo kort!) van
[duur.

HERMAN ROBBERS.

Hij noemde mij „den diepzinnigen dichter”
Is mijn Lied dieper dan een glase met wijn?
Gaan de voeten van mijne verzen lichter
Dan de voeten van Nazief zonder pijn?

M. H. VAN CAMPEN.

Gij zijt een rechter, streng maar goed.
Van dwaze boeken en van dwaze schrijvers.
Zeg mij nu nog, wat met al deze drijvers
Het Leven doet.

BEDE.

Ach: laat mijn lied niet dieper zijn
Dan 't glas Rischon-le-Zion wijn.
Ik weet het wel: de wijn en 't lied
Weren het donker doodslot niet.

DOOD EN LEVEN.

Wat blijft u van den wijn, die is gedronken?
Wat blijft u van het jaar, dat is vergaan?
Eens in 't Leven wordt ons 't leven geschonken.
En wie zegt, dat Dooden den Dood verstaan?

GELATEN.

Wie jong is, leert uit Boeken.
Een Man leert uit den Wijn.
Die ouder wordt, leert zoeken
Een sterflot zonder pijn.

WIJSHEID.

Ach: wat men niet leert uit den wijn,
Dat leert men ook niet uit het Boek.
Een leven met minst mogelijk pijn,
Een stillen Dood is wat ik zoek.

BEGREPEN.

Er is geen ondeugd, die 'k niet heb voldreven.
Er is geen deugd, die 'k niet wanhopig veins.
Wat is het einde van het bonte leven?
Doods vale grijs.

AAN DE LEZENDE JEUGD.

O, Jeugd, die 'k zóó heb liefgehad,
Kon mijn Lied u beter troost geven.
Maar waardeloos wordt zelfs uw schat
Bij 't keeren van het Leven.

DWALING.

Is God niet in alles, zoo teder,
Zoo bloeiend om ons heen?
Ik schrik. O, ziel, keer weder,
God is in God alleen.

IK-ZELF.

Een hevig hater.
Een minnaar mild.
Die nu of later
De Dood toch stilt.

MACHTLOOZE EEUWIGHEID.

Neem mij 't Oogenblik af vóór het voorbij is,
Eeuwigheid, als gij dat kunt met uw macht.
Ik weet precies wat u en wat van mij is:
Verlangen, Genot en daarna Nacht.

AAN ALLE DICHTERS.

Uw litteratuur is litteratuur.
Waar is uw Lied, dat beeft van hartebloed?
Het goud wordt gelouterd in louter vuur.
En het Lied in Gods grooten gloed.

FREDERIK VAN EEDEN.

Want waar ik sterven zal, ik weet het niet.
Noch waar het driftig leven mij zal drijven.
Maar dit zal mij boven al heilig blijven:
Uw vriendschap en uw afscheidslied.

DE DRONK.

Werelden drink ik in één glas met wijn.
Wat branden werelden diep in uw oogen.
Hef uw wijn naar mijn wijn, bewogen
Door ééne zoete pijn.

NUTTELOOS.

Het genadelooze van de Eeuwigheid
En van 't Oogenblik proef ik in den wijn.
Of ik de lust verzoek, of de lust mijd,
Eens zal de laatste toch genoten zijn.

DE VAL.

Tusschen de Eeuwigheid en het Oogenblik ge-
Hoe redt de Ziel zich uit zijn Val? [vangen.
't Leven martelt ons met koortsende tangen
De Dood wacht in het donker dal.

DE DUIVENTROS.

't Wreede van oogenblik en eeuwigheid,
Proef ik in de druiven van onze tros.
Adil: hij breekt lachend de zijne los,
En proeft niet anders dan hun heerlijkheid.

VERLEIDING.

Eén druiventros samen gekocht.
De donkre tros samen gedeeld.
Gods geluk, dat ik eerlijk zocht,
Is in dit oogenblik verspeeld.

KAMERADEN.

Hassan is mager, Sari dik,
Die samen naar hun schooltje gaan.
Achter het bloeiend raam zit ik,
Maar hun geheimen kan ik niet verstaan.

WANHOOP.

De druiven dorren.
Uw mond verdort.
Wijl vreugde en morren
Tot stof verwordt.

KOL NIDRE.

Avond: ik keer van de vroomste gebeden.
Daar fluit Machmoed, de stalknaap, diep en
[zacht.
Het bloed heeft schaamteloos door mijne leden.
Meer dan immer vrees ik den Grooten Nacht.

BRUILOFT TE SILOUAN.

Van uit de diepe dalen
Klinkt het wijd bruiloftslied.
De Maan en de sterren stralen
Mijn hijgend hart rust niet.

KLAAGMUUR.

Daar wieken zwaluwen hun laatste slagen.
De sterren scharen zich in het klare uur.
De wind verstilt zijn avondvlagen.
Groot en Eeuwig de Muur.

ANATOTH.

Want toen Jeremia een Joodsche jongen was,
Onschuldig als ik eenmaal ben geweest.
Trok zóó de grauwe dauw zwaar over 't gras.
Rijpten de vijgen zóó als voor een feest.

DE MUUR.

Want ook voor deze Steenen is geschreven:
„Uit stof zijt ge en in stof zult gij vergaan.”
Geen oogenblik duurt heel ons leven.
Wat baat het dan of wij weerstaan?

VIJGENTUIN IN ANATOTH.

Wij plukken vijgen van de volle boomen,
Als bloemen geurig in hun groene schil .
Vanwaar is ons dit groot geluk gekomen?
Wat meent de Eeuwigheid weer met deze nieuwe
[gril?

BRON VAN AIN FARA.

Geen water dan de dalbron ver en diep, '
Wij dalen langs de donkre delling neder.
Wij kussen 't water wakker, dat hier sliep.
En 't water kust de lippen weder.

EEN OOGENBLIK.

Hij boog dorstig-drinkend over de beek.
En kuste zijn eigenen mond zóó teder.
Terwijl ik één Oogenblik naar hem keek
Viel mijn bloed neder.

BEDONIENEN.

De schoone Knapen van de Zwarte Tenten:
In den winter wonen zij te Anatoth.
Maar met het schralen branden van de Lente
Zoeken zij verder een genoegzaam lot.

ONTSPANNING,

Een wereld van al zinnelijke schoonheid,
Drong ik terug voor een vrome volkskracht.
Jeruzalem: niets dan koopmans-gewoonheid.
En nu herneemt de zinlijkheid zijn macht.

IEDER HET ZIJNE.

Wat kan de bron meer dan rijk vloeien?
Wat kan de vijgenboom meer doen dan bloeien?
Vraag dan geen vroomheid van een rustloos hart.
Geen vrolijk lied van een, die krimpt in smart.

DE TUIN.

Vijgen, ravijnrozen, Adil, mijn paard.
Hoe zalig bloeit de tuin van Katamon.
Geniet uw dag, zoolang de zomerzon
Met zijn vreugde uw hart bezwaart.

ADIL EFFENDI.

Wat ik zie, als ik u zie?
Alles, maar u niet.
Ik hoor de verre melodie.
Van het hartbrekende Lied.

VEILIGHEID.

„God verliet mij” dacht ik. En door de straten
Der vreugden dreef ik in geslagen ban.
Nu weet ik, dat ik God nooit kan verlaten
En dat Hij mij ook nooit verlaten kan.

TIJD EN EEUWIGHEID.

De Tijd kan de Eeuwigheid niet overwinnen.
Maar kan de Eeuwigheid één Oogenblik over-
Laat dan gerust uw Ziel en uwe Zinnen [slaan?
Op de stroom van de Vreugde vergaan.

SUBHI.

Subhi: dat is: „Geboren in den Morgen”
Dat héél zijn Dag één morgen moge wezen.
Als rozen en als vogels zonder zorgen.
Maar mijn hart wankelt in waanzinnig vreezen.

RUST EN ONRUST.

Jeruzalem: Gods heemlen hoog geheven,
Boven de dalen van de Heilige Stad.
Hoe zoude ik deze zaalge rust beleven
Wanneer ik niet al mijn schoone onrust had.

R. CHAIM SONNEFELD.

Hij was een Knaap. Is hij nimmer bezweken?
Hij werd een Man. Heeft hij altijd weerstaan?
Straks dwaal ik met Adil weer door de streken,
Van licht en schaduw in de volle Maan.

EEN SYRISCHE DANSER.

Danst gij maar vrij. Mijn Lied zal voor u dansen.
Al is uw maat ook schooner dan mijn maat.
En ik bedenk, langs hoeveel rijke kansen
En hoeveel kwade keer mijn leven gaat.

HEBRON.

Want dezen avond is God groot in mij.
Waar zijn al mijne smarten, al mijn zonden?
Hij heeft de banden van mijn hart ontbonden,
En voert mijn wegen vrij.

EEN DANSER.

Neen: niet de hemel. Niet Gods bloeiende aarde.
Ik denk aan u. Ik denk aan u alleen.
Alles wat mij jaren bezwaarde,
Danst gij verruklijk heen.

TROOST.

Wees niet angstig voor wat wij saam voldreven,
God en wij beiden weten het alleen.
En Hij vergeeft, wat geen menschen vergeven.
En vaagt als wolken al uw zonden heen.

ALS WIJ WEDER UITRIJDEN.

't Water zal zingend stroomen door de beken,
En schaatrend klateren bij elken val.
Wij rijden. Veel genieten. Weinig spreken.
En weten, dat alles versterven zal.

HET GOEDE LEVEN.

O, dit is een van Gods geliefde dagen,
Dat al de kleine dingen eeuwig zijn.
De warme stal . . . paarden . . . schapen, die
En lammeren van gistren wol en fijn. [dragen,

WATERWERELD BIJ BITTIR.

Het water zingt. De zonnestilte luistert.
Het water lacht en de echo lacht het na.
Geen wolk, die Gods heiligen hemel verduistert,
Terwijl ik met hem nieuwe wegen ga.

TERUGTOCHT.

Ik schreide, toen wij langzaam huiswaarts reden
Hij zeide: „Aan allen, die gij thans gedenkt,
Geve Allah zijne zegen en zijn vrede,
Gelijk Hij thans ons Zijnen Vrede schenkt.

GELUK.

Wij rijden peinzend over 't paard gebogen.
Wij zien op. En wat zien we? Elkanders lach.
Gods hemel in elkanders open oogen.
En over de aarde wijd den blijden Dag.

STROOMEND WATER.

Het water breekt zich uit de diepe bron.
Het ziet het licht en juicht blijde verrast.
Straks stijgt het weder zalig naar de zon
Dat nu van de rots naar beneden plast.

GELUKKIG GEVANGEN.

Het lied van het water loopt met ons mede.
De Wadi daalt brekend over de rots.
De zon straalt hoog, wij dalen naar beneden
Gevangen in den eeuwgen vrede Gods.

LENTE.

Menschen: bouwt uw welgestemde instrumenten.
God bouwt het geluid van den waterval.
Bouwt uwe paleizen, hij spant de tenten
Van zijnen hemel over berg en dal.

OVERAL WATER.

Het water woelt zich door de donkre steenen,
Dat langs de rotsen naar de vlakke schiet.
Hier wordt al mijn rustloos lachen en weenen
Rustig in breede banen van het Lied.

WATER EN ZON.

Stroomt water of stroomt zonlicht langs de
't Is alles één; water en zilverzon. [rotsen?
Het streept. Het schuimt. Gebroken golven
Over de volle bekkens van de bron. [klotsen.

MIJN MEESTERS.

Geef mij voor mijn lied geen andere Meesters,
Dan het water, dat van de rotsen valt.
En de wind spelend met boomen en heesters.
De vogel, die in 't blauw verloren schalt.

RIJKDOM.

Wij rijden weer het lied van 't water tegen:
De wadi valt, gelijk de wadi viel.
Maar wij rijden nu rijker met Gods zegen
En onze blijde vriendschap in de Ziel.

HERFST

De dagen van de Herfst zijn weergekomen.
En alle schaduwen zijn diep en teer.
Een dunne mist doekt om de dorre boomen.
Twee vogels zingen: keer en tegenkeer.

EEN DANSER.

Er gloort een gloed in zijne donkere oogen.
Er breekt een zalig lachen om zijn mond.
Wat heugenis heeft hem de ziel bewogen,
Tot hij de maat dier rijke droomen vond?

NAGIB DANST.

Hij danst zijn sierlijke Syrische dansen.
Zijn voeten vinden maat en rijke rijm.
Zijn mond lacht zalig open. De oogen glansen.
Geeft hij ons of verbergt hij zijn geheim?

J. TROMPELDOR.

Hij streed nog, fel gewond aan teerste leden.
Zoolang tot zijne stem en zijn hart brak.
Ik boek de laatste woorden, die hij sprak:
„Die strijdend stierf, wenscht zijn Volk vrede.”

JEUGD (REHOBOTH).

Ik heb geleefd: nu zie ik rustig leven,
Die veel verlangen en dien weinig heugt.
En ik bedenk: „Langs zoo veel vreugd gedreven,
Vind ik het meest in 't rustig schouwen vreugd”.

ZORGeloos.

God schiep den vogel, die den morgen
Begroet vóór dat het morgen is.
Wat zal ik dan nog wroegend zorgen
Om ieder machteloos gemis?

DROOM.

Vannacht droomde ik rijkelijk van Parijs.
Een zee van huizen, heemlen hoog, de Seine:
De Nerval, Baudelaire, Paul Verlaine.
Ik waakte. Hier. Mijn kamer wreed en grijs.

DE KUDDE.

De kudde gaat. De bonte lammren loopen
Met zachte pootjes over 't zachte zand.
De hemel geeft zich godlijk open
Aan het hemelsche land.

AKKO.

Hier is geen herinnering en verlangen.
Wat valt ons dan het zalig dwalen licht.
Langs haven, door gewelven en door gangen
Waar ieder rustig zijne taak verricht.

ZIEK.

Adils roode rozen geuren.
Ik lees, wat ik vroeger schreef.
De dag vergaat. Wat zal ik treuren?
Ik ging, waar het leven mij dreef.

MACHTLOOS WOORD.

Geen woord zoo frisch als ochtenddauw.
Geen woord zoo heet als zomerzon.
Ik wilde, dat ik zeggen kon,
Wat ik gevoel aan liefde en trouw.

TWIJFEL.

Hoe weet ik, dat God alles heeft vergeven,
Toen ik van morgen mijne druiven at.
Druiven van Gaza en de tros geheven,
Eén bitter oogenblik in 't zonlicht zat.

VRIENDSCHAP.

Gelijk het vuur het hout verlangt.
Gelijk het hout het vuur bemint.
Gelijk de rank de rots omvangt,
Als zee en wind.

SNELLE VAART.

De zwarte geiten langs de bergen loopen,
Waar mijn wagen de snelle wegen vaart.
Wat zal mijn hart dan nog haten en hopen?
De hemel is van God en ons is de Aard.

WAARDLOOZE WIJSHEID.

Wat mij van alle wijze lessen scheidde?
De zee, de wind, de stoute Joodsche Knaap.
Laat wijsheid wijsheid zijn. Wij dwaalden beiden
Waar de wind en de zee slaan over rots en kaap.

EENZAAM.

De Zee groot en eenzaam.
Geen mensch is mij gemeenzaam.
O, leven tranendroef en tranenblind,
Waar ik vertroosting vind?

DE ZEE.

De zee nooit leeg van woelend water,
De lucht nooit leeg van wind.
Het lied eerst stil, dat later
Door de Eeuwigheid weder zijn tocht begint.

ZEEVAART.

Van zuiver zilver is de zon.
Het water van de zee valt ruig en zout.
Dit is de dag, die rijk begon
En zijn beloften houdt.

ONRUST.

De zee rusteloos als mijn hart.
En mijn hart wijd als de zee.
De golven slaan. Al mijn geslagen smart
Draag ik rustloos mee.

STRANDJONGENS.

Niets dan hunne naakte in het water.
En hunne kleeren op het strand.
Maar blijde en vrij valt hun geschater
Waar de zee zijn golven brandt.

ZWÖEGENDE MENSCHHEID.

Wat zult ge in donkre mijnen graven,
Naar weinig waard: zilver en goud.
Terwijl de zon zijn onbesomde gaven
Van goud en van zilver voor u geopend houdt.

DAG EN DAG.

Gij kunt toch niet uw dag tot den andren bewaren.
Geniet dus uw dag zoo lang het uw dag nog is.
Eens vallen over u de donkre jaren,
Zwaar van gemis.

STILLE WANDELING.

Wat de stille wandlaar in het zeelied hoort,
Weet de wreede genieter niet.
Hij gaat door wind en water zacht bekoord,
En luistert naar zijn eigen lied.

RUST.

Een kleine boot ligt aan de ree.
Wie kent al zijne tochten?
Mijn dagen rusten aan de zee
Van alles wat zij rustloos zochten.

EEN OOGENBLIK.

Langs eeuwige tochten is het gekomen,
Dit eenige oogenblik
Het valt weder uiteen in eeuwge stroomen:
De zee, de wind, de zon, de stad en ik.

JAFFA.

De rots van Jaffa, de Jaffa ree,
De haven en de wijde vloot.
De zon over de volle zee.
Het leven en de dood.

KERKHOF AAN ZEE.

Waar twee mannen met zijn lijk dragen,
Hij stierf zoo smal, hij valt niet zwaar.
Daar ruischt de zee, de winden vlagen
Met het witte doodenkleed van de baar.

VERGEEFS.

Die door verlangen en herinnering
Ontrust, om rust naar 't zeestrand ging.
Hij zag de knapen baden naakt en teer,
Hij zuchtte en hij vond al zijn onrust weer.

VERGAAN.

Waar is het woord, dat u gisteren koosde?
Waar is, dien ik u gistren schonk, de wijn?
Waar zijn de rozen, die bloeiden en bloosden?
Vandaag duistere dorst en pijn.

VOORBIJ.

Ik dronk den wijn. Nooit zal ik weder vinden
In de Eeuwigheid, wat één Oogenblik was
Een glas met wijn, al was ik als de winden
En als het licht zoo ras.

SPOORWEGARBEIDER.

Hij slaat zijn sterk gebaar. Het is verdwenen.
Een Oogenblik in de Eeuwigheid gestaan.
Straks dreunt de trein weer langs zijn baanweg
Hoe is in het werk het werken vergaan? [henen.

NIMMERMEER.

Kon 'k nog eens met de Rose Castle varen,
Over die Zee van spiegels als een meer.
Maar verloren zijn de verloren jaren.
En geen Eeuwigheid brengt een genoten Oogen-
[blik weer.

VERLOREN.

Een oogenblik: 't oogenblik is verloren.
Geen eeuwigheid wint het eeuwig weerom.
Wat zal ik zingen en wat zult gij hooren?
Een Dood maakt uw oor doof en mijn mond
[stom.

LEEGTE.

Ik ken de proef van zooveel zachte monden.
Ik ken het zoete en het bedroevend lied.
En dit is 't eind van wat ik heb gevonden:
Een leegte, die zich nooit verzadigd ziet.

RUSTIG ONTWAKEN.

Meestal roept de Nacht mij wakker,
Voor de Dag begint.
Over heuvel, over akker,
Wijken sterren, wijkt de wind.

ONTROERING.

Ik weet, waar de Eeuwigheid mij heeft bevangen:
Waar de sparren dicht aan den landweg staan.
Waar wij verzadigd van lust en verlangen
Te paard naar Nebi-Samwil zijn gegaan.

EENHEID.

Hoe zijn twee bloeddroppels samen verloren,
En hoe gevangen in één hartestroom.
Al wat ik heb zal u gelijk behooren,
Mijn lied, mijn daad en droom.

EEN NAAM.

In uwe naam is al muziek gevangen.
Ik zeg uw naam, de muziek zingt zich weer.
Al mijn onrust, al mijn tuchtloos verlangen
Wordt, als ik uw naam zeg, rustig en teer.

VREDE.

Was ik geen Dichter, ik was het geworden,
Door het hooren van uwen schoonen naam.
Alles wordt stil, wat machtloos in mij morde.
Dit is mijn land en hier rijden wij saam.

AAN

In de wind hoor ik de wijde zee.
Wind en zee tusschen ons beiden.
De storm staat op. O, lijd gedwee.
Als de wind waaien de tijden.

SINT-KILDA.

Waar is het schip Sint-Kilda? 'k Was een Knaap.
Toen nam de schipper mij mede aan zijn boord.
Weer staat de storm. Door droom en slaap
Heb ik vannacht zijn stem gehoord.

GESCHEIDEN WAAK.

Waak gelaten. Ween niet
In uwen verlaten nacht.
Die gij ver alleen liet
Waakt als gij de wacht.

ANGST.

De storm staat op. Het angstig duister
Siddert geslagen door den wind.
Mijn hart slaat groot. Ik wacht. Ik luister
Van God ontzind.

WIJNDRONK.

Wie dezen nacht ontmoeten?
Ziel of zinnen?
Laat den wijn ons lot verzoeten,
En laat ons hart verrukt beminnen.

LENTE.

Stil: de lente is over het Land gekomen.
De Aarde wacht sidderend zijn zalig lot.
Ik herken mijn daden niet en mijn droomen,
Mijn lied, mijn ziel en God.

VREUGDE.

God en mijn ziel zijn één.
De lente is tusschen ons beiden.
Over sterren en tijden
Wiekt mijn lied heen.

GELUK.

Het Lied, van God gekomen,
Zingt zich naar God weer uit.
Het dal . . . de bronnen stroomen
Waar de hooge vogel fluit.

LENTE-AVOND.

Alleen, maar niet verlaten.
Gods Liefde is overal.
Jeruzalem . . . , zijn straten,
In den schoonen avondval.

EEN KLEIN KWATRIJN.

Avond. Vroeger heb ik in trots geschreven,
Liederen machtig van vreugde en van pijn
Mijn dag berust. En mijn gelaten leven
Is niet grooter dan dit siddrend kwatrijn.

OOK VERGEEFS.

Bij wijn en wellust heb ik mij gelegd.
Bij wijn en wellust is de nacht vergaan.
's Morgens ben ik wreed opgestaan.
„Is dit alles?” heb ik gezegd.

VERLATEN.

Niet één heeft zóó goed het goede geweten.
Niet één heeft zóó slecht het slechte gedaan.
En nu: verlaten voor mijn vuur gezeten,
Zie ik mij-zelfen aan.

VERLOREN.

Gij drinkt den wijn. Ik drink uw donkre kussen,
Die beter zijn dan de gedegen wijn.
Geen tranen kunnen mij de branding blusschen,
Diep in 't hart van mijn zoet-wroegende pijn.

HEBRON-BERSEBA.

Er vliegt een vlucht van kleine kwartels.
Een arend vaart gestadig door de lucht.
Mijn hart bezint zich op iets liefs en dartels.
Maar voor ik goed weet is 't ontvlucht.

IN HET VOORBIJGAAN.

De schapen met hun kleine schapen.
De geiten met hun dravend kroost.
Gesteund op hunne stok de herdersknappen,
Wier blik, als wij voorbijgaan, peinst en poost.

MACHTLOOS.

Ik lees mijn liederen. Ik voel het leven.
Straks leest een Knaap mijn lied en ik ben dood
Dan sterft ook hij. Geslachten gaan gedreven.
En wat hen drijft, weet geen in drift en nood.

HEBRON.

Zij, die praten, die peinzen en die handelen,
Zitten in de bonte bazar bijeen.
Wij koopen druivenkoeken met amandelen.
En gaan dan, genietend den morgen, heen.

GELATEN.

De kleine woorden van den dag zijn weer ge-
[spoken.
De kleine dingen van den dag zijn weer gedaan.
't Geluk, dat ik verwachtte, is niet ontloken.
Ik kan gelaten slapen gaan.

GODS WIL.

Gods wil heeft mij goede wegen geleerd.
Zijn wil laat mij de kwaadste wegen gaan.
Door vroomheid en vreugde word ik verteerd.
Veel gebeden, niets weerstaan.

TEVREDEN.

Wat niet voor mij is, zal ik niet verlangen.
Van wat voor mij was, heb ik mij ontdaan.
Ik ben tevreden met de kleine zangen,
Die in vier regels mijmren en vergaan.

DROEFHEID.

Als ik niet slapen kan, wie brengt tot slaap
Den slag van mijn geslagen hart.
Ik ben zóó moede . . . ik was een Knaap.
Het is alles niets. Dood en zwart.

GETEMD VERLANGEN.

Laat mij niet meer dan de lach van dit kind.
Niet meer dan het zacht ruischen van den wind.
Een weinig wijn en de schijn van de zon.
En de rozentuinen van Katamon.

ONTWAKEN.

Heugenis van den wind.
Verlangen naar den wijn.
Ik worstel met een grove pijn
Terwijl de dag begint.

TIJD.

Er zingt een vogel diep in 't blauw.
Een klok wijst onzen dag en wijst ons uur.
Vraag niet naar vreugde en niet naar rouw,
Elke dag houdt slechts eenen dag zijn duur.

JOODSCHE NIJVERHEIDSSCHOOL.

Zij smeden Torens voor eene Wet, die zij
[schennen.
En Luchters voor een Feest, dat zij niet vieren.
Maar eens zal ons vroom Volk zich zelf weer
[kennen,
En 't Heilig Land met heilige kunst sieren.

MIJN LIED.

Ik ben geen groot, ik ben niet een wijs Dichter,
Mijn lied zingt enkel zinnelijk en teer.
De voeten van mijn vers gaan licht en lichter,
Wijsheid grootheid maar is muziek
[niet meer?

LEVENSGENOT.

Wat is de prijs van één Oogenblik? Jaren.
Wat is de prijs van het Leven? De Dood.
En toch: vrees niet voor wroeging en gevaren.
Geniet uw leven met zijn lust en nood.

GRANATEN.

In de granaten proef ik 't Eeuwig Woord.
Proeft gij in mijn woord de felle granaten?
De tuin van Katamon: ik ben verlaten
God is wreed. Hij heeft niet verhoord.

HET NIEUWE LEVEN.

Zijn Vader reed paard, toen hij werd geboren.
Hij rijdt en raast in een automobiel.
Jeruzalem valt in een vaart verloren.
Waar blijft de schoonheid van zijn vrome ziel?

KWATRIJNEN.

Vraag van mijn lied geen wijsheid en geen groot-
Dit zijn vier regels en meer heb ik niet. [heid.
Maar tot de wanhoop van mijn wreedten dood-
Laat mij het lied, het lyrisch lied. [strijd,

ZEKERHEID.

Geen mond is teerder dan de beker,
Geen kus zuiverder dan de wijn.
Drink goed. In 't leven zijn slechts zeker
Vreugden en pijn.

ZATHEID.

Toen elke zonde tot het eind vervuld was,
Toen er geen teer geheim te schennen bleef,
Toen elke schaamte schaamteloos onthuld was,
Dacht ik: „Is dit alles, wat ik beleef.”

DROEFHEID.

Het is de moeite niet waard te weerstaan.
En 't genieten is niet de moeite waard.
Nog weinig jaren en wij zullen gaan
Naar 't donker dal met onze vloek bezwaard.

KATAMON.

De rozen bloeien weer in het ravijn
Van Katamon door zonnegloed verteerd.
Eens laten wij de rozen, waar zij zijn
Voor het donker land, waarvan niemand keert.

ANGST.

Angst voor het Leven.
Angst voor den Dood.
Wild voortgedreven,
Langs lust en nood.

NEDERVAL.

De vogel vliegt, de vogel rust.
Ik keer van mijn hooge gebeden
Met onrust brandend in mijn leden
Naar wijn en lust.

GENOT.

Die zijn tros druiven liefkoost in zijn handen,
Die zijne vruchten één achter één plukt,
En berstend stukbreekt tegen zijne tanden,
Kan die zeggen, dat hem het leven is mislukt?

ONRUST.

Als ik een vogel was, kon ik vliegen al naar mijn
[lust.
Vloog ik naar het water in de Wadi van Kilt.
Of ergens anders? Ik denk iets anders. Onrust,
Die Dood slechts stilt.

VOORBESCHIKKING.

God zegt: „Ik zal, dien ik verblijd, verblijden”
Is er dan geene zonde en geene deugd?
Dan kan ik ook wel met Omar en Fachmie
De wegen van verboden Vreugd. [rijden.

LATE HERFST.

Een bonte markt vol sinaasappels en citroenen.
Granaten en de druiven zijn gedaan.
Zoo gaan de dagen weg en de seizoenen.
Ik zie het machtloos aan.

ALLES EEN.

God, die de Meester is van Zijn Geboden,
Is ook de Meester der verboden Lust.
Vandaag deel ik den wijn met mijn genooden.
Morgen vier ik de vrome Sabbathrust.

EENHEID.

Als Gods heilige Wet wordt voorgelezen,
Denkt gij, dat ik één vrije lust vergeet?
En elke lust genietend zonder vreezen
Denkt Gij, dat ik Gods Wet niet weet?

ALLES VAN GOD.

De menschen hebben lust en leed gescheiden.
Maar God houdt hen als dag en nacht te saam.
Ik ken de lust. Ik ken het hevig lijden.
Ik loof Gods éénen Naam.

AAN DE LATEREN.

Wat ik geschreven heb, dat blijft geschreven.
Wat ik misdreven heb, dat is gedaan.
Ik sterf getroost. Maar zij, die later leven
Zullen mijn lied, mijn leed en mijn hartstocht
[verstaan.

GODS GAVEN.

Mijn vroomste liederen heb ik geschreven,
Wanneer ik opstond van het zondig bed.
God heeft mij een schat van zonden gegeven,
En God alleen heeft mij van mijn zonden gered.

VERGANKELIJKHEID.

Wat morgen wezen moet, zal morgen wezen.
Wat heden is, zal morgen niet meer zijn.
En gisteren . . . o, geniet zonder vreezen
Uw deel van dezen teedren wijn.

GEPIJNIGD HART.

Iedere hartslag doet mij pijn.
En hoeveel slagen gaan er in een leven?
Ik heb te veel genomen en te veel gegeven.
Wat zal het einde zijn?

GELUKKIGE HEUGENIS.

Het bittere verdriet doet nooit vergeten,
De zoete vreugde, die eens is geweest.
Verslagen in een eenzaam huis gezeten,
Geniet ik nog heugnis van ieder feest.

LAAT MIJ ALLEEN.

Denk niet: „wat is hij arm, wat is hij eenzaam.”
Alleen de zwakke is arm in eenzaamheid.
Mij is 't Lied van zooveel dichters gemeenzaam.
En 't eigen lied troost den Dichter, die lijdt.

HASSAN.

Zijn moedertje ontdoet hem van zijne kleederen
Het water rimpelt van het kleine bad.
Mijn hart siddert in één geschuwd vertederen.
Is Jeruzalem niet Gods heilge Stad?

HET WAARDLOOS LIED.

Ik weet het wel: de wereld breekt in rampen.
Ik schaam mij voor de kleine schoonheid van
[mijn lied.
Wreed wonder, waar de volken bloedend
[kampen,
Zingt mijne ziel getroost van 't wonder, dat zij
[ziet.

HET EINDE.

Laat de vogel snel zijn.
Laat de liefde fel zijn.
Het valt alles den Dood ten buit.
Eén dag: lied en liefde zijn uit.

MACHTLOOS.

De macht, die den Tijd drijft, kan hem niet
[keeren.
En wat kan dan de macht van eenen Man?
Laat ieder oogenblik u leeren,
Dat geen oogenblik duren kan.

GENIET UW UUR.

Is de Tijd blind? Wees gij dan ziende.
En let, dat ge uw lot wel geniet.
Deel zonder vrees met uwe vrienden
Den wijn en 't lied.

ZIEKENHUIS.

Een kamer zonder uitkomst op de straten,
Niet anders dan een bare binnenmuur.
Ik ben bereid. Van mijn leven verlaten
Sterft ieder uur één uur.

EEN LOT.

Ik heb onder mijn wilde drift geleden,
Tot ik het wist: ook de zonde is van God.
Mijn wellust en mijn wankele gebeden:
Het is één lot.

ANGST.

Londen, Stad, van uw donkre stem
Droom ik hier te Jeruzalem.
Eén schrijn, die 't hart rusteloos pijn:
Angst voor het eind.

KLAAGMUUR.

Niet meer dan stuvend stof zijn deze steenen,
Op den ijzigen windvaart van den Tijd.
Wat baat het of harten hier weenen?
IJdelheid. IJdelheid.

VERGEEFS.

Ik denk aan liefde en zangen.
Aan jeugd en heerlijkheid
Vergeefs is al verlangen.
Daar vaart de Tijd.

WANHOOP.

Zeg niet: „mijn leven is mislukt”
Neen: het Leven is eene mislukking van God.
De hand, die heden bloemen plukt,
Krampt morgen in zijn laatste lot.

LAAT MIJ.

Want alles kan men overwinnen,
Maar niet zichzelf en den Dood.
Laat mij de weelde van mijn zieke zinnen
En al mijn nood.

ONMACHT.

Waarom de vogels in den morgen zingen?
Waarom mijn hart bij lied en lente treurt?
Geen macht kan Dood en Leven dwingen.
Eén lente een lied het is gebeurd.

FOUAD SPREEKT.

Er zijn dieven, die groote woorden spreken.
En de paarden vervoeren uit hun stal.
Zij kunnen met hun woorden deuren breken.
Heer: ik vrees. De dieven zijn overal.

VELEN EEN.

De Tempelmuur: zij gaan en komen:
De Jemenieten met hun fijn gelaat,
Ashkenaziem, Sephardiem, bont gewaad,
Uit ieder land, van 't ééne Volk, de vromen.

EENHEID.

Dit is des Volks Eenheid nimmer gebroken
Bij kampende kans en bij keerend lot:
Het woord, dat driemaal daaglijks wordt ge-
„Israël: God, onze God is één God.” [sproken:

R. CHAIM SONNEFELD.

Hij, die bij zijn gebeden en zijn brood,
In een kleine kamer zijn dagen slijt,
Wat deert hem heel uw wereld en uw nood,
God deelt hem van Zijn Heerlijkheid.

ZACHTE WINTER.

De winter brengt hier menig lentemorgen,
Van zachte zonneschijn en heerlijkheid.
Wat houdt het leven nog voor ons verborgen?
Vraag niet. Geniet uw tijd.

GEHEIME GELEIDER.

Als ik niet een Geleider had,
Hoe zoude ik dan, geslagen en verblinde,
Doelloos verdwalend uit de Stad
U hier, bij de bron slapend, hebben kunnen
[vinden?]

AFRIT.

Twee eigen paarden met een mooie wagen.
Een knaap, die ons lieflijk bedienen zal.
Daar liggen voor ons vele vrije dagen,
Zoo heerelijk als de vlakke en het dal.

HEBRON.

Aan weerszij van den weg de goede gaarden,
Wij zijn moede, maar met vreugde in de ziel,
Wij komen van El-Kuds met onze paarden,
Naar de Stad van Abraham, El-Khalil.

TEVREDEN.

Want Allah heeft ons wel héél lief vandaag.
Hoe zacht en zonnig is het lenteweer.
De heuvelen van Juda, en daar vaag
Over de zee Moab's bergen zóó ver en teer.

BAZAR.

De donkere Bazar met zijne straten.
En ieder winkeltje eene warme nis.
Daar zitten de kooplieden zóó gelaten
Of handel wijsheid is.

KLEIN LEVEN.

Zij drinken kleine koffie-kopjes.
De kleine koffie-knaapjes gaan
Sierlijk gekleed op roode slofjes,
En brengen af en aan.

TWIJFEL.

Het dorp Bêt-Iskahil. Eskol misschien
Waarvan 't Verhaal van de Verspieders spreekt.
Zijn wij nu sterker? Trouwer? En verbreekt
Ons Volk zijn ban? Wie zal de Vrijheid zien?

DORSCHTIJD.

Het kleine dal: een luid en bont gewemel
Van mannen, die het koren slaan.
De huizen laag en hoog Gods diepen hemel,
Waarin de vogels vallen en vergaan.

NACHTRIT (BERSEBA).

„Heer” zegt manend onze kleine Fouad
„Ziet naar de sterren. Zij staan laat”
Wij keeren stappend naar de stille Stad,
Terwijl de Nacht reeds schemerend vergaat.

DE GIDSEN.

Jozef en Benjamin: twee stoute rakkers,
Rijden met ons op mooie paarden mee,
Door de Bazar en langs de pottenbakkers,
Door gerstvelden naar de zonnige zee.

WEEMOED.

Er is de zachte, zoele, wind.
Er is de weemoed, die ons nooit verlaat.
Wat baat de dag, die vroeg begint.
En 's avonds met den wind vergaat?

GAZA.

Zoo zal ons dit van Gaza blijven:
Het huisje, waar men zeven vlecht,
Waar pottenbakkers hun wiel drijven.
En de twee jongens lief en slecht.

BLIJHEID.

Hun vader is een boer geweest
In Rusland en het lot heeft hen verdreven.
Zij hielden toen ook paarden. Welk een feest,
Dat wij hun vrijheid over onze paarden geven.

AFSCHEID.

Wij rijden hier. Zij wuiven ginder
De twee knapen, Jozef en Benjamin.
Heeft men een stad niet dikwijls lief voor minder
Dan voor twee jongens stout van zin?

GELUKKIG LAND.

De zandweg van Medjdel naar Askalon.
De tuinen vol goudappels en citroenen
Zomer of winter: in alle seizoenen
Is dit land gelukkig rondom de bron.

DJORAH.

Hier wordt visch, zóó goed als zilver, gevangen.
En op ezeltjes naar de Stad gebracht.
De wind waait zoel langs onze wangen.
De paarden stappen langs den zandweg zacht.

VERLOREN STAD.

Van Djarah weer door een oase.
Tot aan 't verloren Askalon.
Waar kleine kudden spreidend grazen
En 't water drinken uit de bron.

HET HEILIG LAND.

Rondom de bronnen bloeit het Leven.
En waar geen water welt, daar is de Dood.
Eenmaal zijn we uit ons Land verdreven.
Keert zich tot vreugd de nood?

KLEIN LEVEN.

Wat blijft er over van de wereld?
Een knaap, die water breekt, uit hunne wel.
Het water, dat in zijn kruik perelt,
En van den wind het wufte spel.

KINDEREN.

Doodlijke verving van kinderoogen.
Vaalheid van onvervulde kinderhanden:
Laat mij mijn hartstocht zonder mededoogen,
Waarvan lippen, oogen en handen branden.

ROZEN-RAVIJN.

Het diepe rozen-ravijn van Es-Salt,
Waar het water donker-verborgen valt.
O, Lied, dat naar uw wet, door God gesteld,
Als rozen bloeit, als donker water welt.

WANHOPIGE NACHT.

Gonzen van een mug door den slapeloozen
Wanhoop, die machtloos woedt. [Nacht.
Wat heeft het Leven mij gebracht?
Rozen, doornen en bloed.

VERMANING.

Wijn, muziek en rozen,
Denk niet aan straf en pijn.
Tot aan het ochtendblozen
Laat ons te samen zijn.

VRIJHEID.

Niet meer droef en niet meer blij zijn.
Van alles als een vogel vrij zijn.
Het werk des Daags, de wijn des Nachts
En de Dood nimmer onverwachts.

ONBEVREESD.

De vogel, die het hoogste zingt,
Heeft zijn nest in het diepe dal.
O, hart, wanneer de vreugde u dringt,
Vrees voor geen val.

KALME NACHT.

Na de drift van den dag,
De rust van de Nacht.
Na waag en winstbejag
Het Lied, zoo wonder, wonderzacht.

VERLOREN NACHT.

Wat zal ik slapen?
De Tijd vergaat.
Geen list, geen wapen,
Dat hem weerstaat.

VERGEEFS.

Slaap of waak
't Is alles één.
Als de ochtend naakt
Is de Nacht eeuwig heen.

DANKBAAR.

Dankbaar voor het weidsche lied.
Dankbaar voor het klein kwatrijn.
Ik hoor het water weer, dat wellend vliedt,
In de diepten van 't rozenravijn.

AAN

Ik kan toch altijd aan u denken,
Schoon ons een weg van weken scheidt.
Vraag mij niet meer, dan ik kan schenken:
„Het lied, dat ons lot beschreit.”

DE ROZEN VAN ES-SALT.

Wij zijn langs het bergpad gereden,
Dicht aan den rand van het ravijn.
De rozen bloeiden diep-beneden.
En geen plukt rozen zonder pijn.

GOD ALLEEN.

Of God bestaat en of Hij hoort
Het smeeken van mijn machtloos woord,
Of Hij siddert bij mijn gewezen
Weet God alleen.

DROEVE NACHT.

Een nacht van geweld,
Een nacht van gewezen.
Als vogel de ochtend meldt,
Is nacht voor altijd heen.

DE STROOM.

Van den Dag het drijvend verlangen.
Van den Nacht de zalige droom.
Het is alles gevangen
In één gevangen Stroom.

STRIJD.

Met God heb ik gestreden,
Aan God geef ik mijn Lied.
Vreugd, wroeging en gebeden:
Meer heb ik niet.

GEVAAR.

Wat ben ik zonder God?
Wat is God zonder mij?
Ik duizel . . . het is voorbij.
Ik lijd mijn lot.

ALLES VAN GOD.

De vlinders, de vogels, den wijn, de zonden,
Die God rijk over de Aarde zendt,
Hij laat hen niet los. Zij blijven verbonden
Aan Hem in één verbond, dat niemand kent.

NACHT.

De tastende ontucht van uw teedre handen.
Het duister . . . geur van rozen en van wijn.
Morgen zal wroeging weder wreeder branden.
Maar heden: laat ons zalig zijn.

VERLAMD.

Tot diep in den Nacht heb ik niet geslapen.
Ik heb geleden en aan u gedacht.
Nu roept de Dag mij weer tot werk en wapen.
En mijn verlangen maakt mij zonder macht.

DE ROZEN.

De rozen van Es-Salt vol in de knoppen.
Zóó rijpt ieder Oogenblik in den Tijd.
Mijn handen beven en mijn lippen kloppen.
O, rozen rood van heerlijkheid.

WIJN.

Drink ik den wijn in ongemeten maten?
Of is mijn lied verliefd op het woord „wijn”?
Hoe menigmaal, met mijn droef lot verlaten,
Troost wijn en lied voor schuwe pijn.

HET LIED.

Wat is het, dat mijn Liedren drijft?
De wijn of enkel maar dit woord?
Terwijl mijn hand de woorden schrijft,
Wordt het hart door de dorst bekoord.

GELUKKIGE DRONK.

Van drinkers heb ik 't blijde Lied gelezen.
Vóór ik een Dichter en een Drinker was.
Mijn hand: beef niet. Mijn hart: laat af van
[vreezen.
Het lied is heerlijk en een beker keert men ras.

TWIJFEL NIET.

Meer is een Dwaas, die leeft, dan een Dichter,
[die dood is.
En den verloren Tijd vindt niemand weer.
Twijfel niet, wijl de wijn nog vol en rood is.
Uw mond dorstig en teer.

DE VOLLE BEKER.

Geen God kan ons het Oogenblik ontrooven.
Maar ook: geen God geeft het Verleden weer.
De druiven rijpten in hun hoven.
Hier is de wijn, zóó diep en teer.

DE WIJNKRUIK.

Vrees 't Oogenblik niet. Geen kan het vermijden.
Vrees het Verleden niet: het is voorbij.
De koele kruik tusschen ons beiden.
En gij alleen voor mij.

VERGEEFSCH VLUCHT.

Vlucht. Maar uw schaduw kunt gij niet ont-
Al waren uw voeten als vogels snel. [vluchten,
Vlucht niet. Het is vergeefsch. En wat te
God kent ons en vergeeft ons wel. [duchten?

WELLUST.

In het maanlicht, in het rozenravijn.
Het water, dat diep welt.
O, God: ik dank u voor de pijn,
Die mijn bloed kwelt.

GENIET UW DAG.

Vraag niet, waar 't uur van gistren is gebleven
Vraag niet, waar 't uur van heden henengaat.
Geniet uw leven lang van 't goede leven.
Eén Oogenblik verzuimd is voor Eeuwig te laat.

KAMP VAN DEN EMIR.

Het heete van den Dag vergaan, wanneer wij
[komen.
Er is het witte en zwarte licht en schaduwspel.
De paarden staan gebonden aan de boomen.
De dienaars dragen water uit de wel.

KOSTBAAR WATER.

Hier, waar 't water duur is, leert men beminnen,
Een wel verscholen in den diepen grond.
En met een vreugd, die vaart door ziel en zinnen,
Voert men de koele kruik naar zijnen mond.

MOHAMMED.

„Wanneer mijn Heer iets wil, moet hij maar
[klappen in zijn handen”
Zegt de kleine Knaap: „Ik zal slapen vóór de
[Tent.”
Het laatste licht en de laatste schaduw over de
De Nacht komt groot en onbekend. [landen.

NAZIEF.

Hamid Pascha heeft hem het paard gegeven,
Dat Nazief al zoo héél lang heeft verlangd
Hij geniet de eerste geschenken van 't Leven.
Terwijl wroeging door mijne leden wrangt.

ANGSTIGE NACHT.

Er is geen licht, geen schaduw meer
De Nacht sluit dicht en zwart.
Kondt gij nu rusten van uw zeer.
O, mijn deerlijk hart.

AVOND (TRANSJORDANIE).

Terwijl wij door het groote landschap rijden,
Er zijn de kudde, die naar huis toe gaan.
Er zijn de kudde, die den nacht verbeiden,
In 't dal, waar de watervallen hun harts slag
[slaan.

ALS DE BIJBEL.

Hier begrijpt men alles, wat vroeger in de Bijbel
[is gelezen.
Hoe heerlijk een moede man zijne voeten wascht.
En men begrijpt, dat Omar Khayyam de water-
[kruik heeft geprezen
Waarin het altijd koele water ons verrast.

DROFFHEID.

Wijn drinken tot het hart verdrongen is.
En slapen tot de droeve nuchterheid.
En als de laatste wijn geschonken is,
Het Lied, dat bitter schreit.

KWATRIJNEN.

Ook Grieksche dichters schreven in Kwatrijnen.
Men vindt ze vaak woordlijk bij Omar weer.
Want overal zijn één der menschen pijnen.
Hun vreugde en hunne liefde, mild en teer.

WIJSHEID.

De vreugde van het Lied is in het dichten.
De vreugd van 't Oogenblik is 't oogenblik.
Wat in den Tijd leeft, ziet de Eeuwigheid
[zwichten.
Denk dan aan Leven en Dood zonder schrik.

DWAASHEID.

Hij zegt: „Omar Khayyam heeft niet geschreven,
Alle kwatrijnen; die op zijn naam staan”
Geleerde Dwaas: heeft het Lied minder leven,
Omdat de Naam des Dichters is vergaan?

TALAL EN NAIF.

De kleine Emirs zijn samen uitgereden.
Nu rijden wij ook rustig door het dal.
Het Land ligt wijd in verren avondvrede.
De kudden keeren overal.

EMIR ABDALLAH.

De Emir zegt: „Maar de Tijd is héél verstandig.
Hij gaat zijne wegen, gelijk hij moet.
Wat menschen bederven, boos of onhandig,
Dat maakt de Tijd weer goed.”

GELUKKIGE AVOND.

Dit is wel een avond om te verdroomen.
De beek, die langs de tenten gaat.
De zilverschaduw door de donkre boomen.
En 't hart, dat niets begeert en rustig slaat.

BEDOUIENEN.

Het brood is het brood van hun eigen akker,
Waarbij geen brood van vreemde handen haalt.
De kruik is het werk van den pottenbakker,
Die nog met graan en vijgen wordt betaald.

RUST.

Zijn Tijd en Eeuwigheid niet overal gelijk?
En wijn? En rozen? Lachen en geweest?
Zoolang wij leven, is het leven rijk.
En in den Dood? Dat weet Allah alleen.

KLAAGMUUR.

Jeruzalem: hier is God wreeder,
Dan Hij in één Stad is geweest.
De Klaagmuur: ik buig mijn hoofd neder,
In een Gebed, dat beeft en vreest.

SCHOONHEID-VROOMHEID.

Laat mij niet leven zonder lied.
Laat mij niet leven zonder Gods gebed.
Ach: angstig wanklend weet ik niet,
Of Schoonheid of dat Vroomheid redt.

GEBED.

Wie liedren leest, verzinkt als in gebeden.
En is het gebed niet schoon als het heilig Lied?
Een huivring voeren beiden door mijn leden.
Maar of God bestaat, weet één Dichter niet.

GEWOND LIED.

Mijn lied is als een open wonde,
Omdat mijn hart is als een wond.
Overal gezocht en nergens gevonden,
Dan één vrees voor den laatsten stond.

WANKELEND.

Bij den wijn verlang ik naar mijn gebeden.
Bij 't gebed verlang ik naar mijne dronk.
Altijd vervloek ik de lust van mijn leden,
Die God genaadloos schonk.

TWIJFEL.

Zijn handen houden hoog de Wet geheven.
Wat hebben zij vannacht tastend gedaan?
O, God, red mij van dit twijfelend leven.
Laat mij bezwijken of weerstaan.

ANGST VOOR GOD.

Zij zullen nog mijn liedren lezen,
Als ik geen liederen meer lees.
Zij zullen in beklemming vreezen,
God, dien ik heden vrees.

DE VOLLE BRON.

Het blauw des hemels in het blauwe water.
En zilverwit de zon.
Over den rand slaat met een vol geklater
De hartslag van de bron.

ONRUST.

Die te Amsterdam vaak zei: „Jeruzalem”
En naar Jeruzalem gedreven kwam,
Hij zegt met een mijmrende stem:
„Amsterdam. Amsterdam.”

HEETE NACHT.

Op 't heilloos bed woelen mijn doffe leden.
De hartstocht moordt en martelt mij.
Daar klinkt een zilver klinglen van beneden
Een karavaan kameelen vaart voorbij.

BEKEERDE JONGEN.

Die zich tot den dienst van Christus bekeerde,
En eens een vrome, Joodsche, jongen was,
Wat is de gloed, die zijn lief hart verteerde,
Toen hij 't Boek, dat ik niet lezen wil, las?

OP REIS.

Zoek na honderd jaar, die mij thans bekoorde.
Drink nog eens dezen wijn zoo zoet en teer.
Al wat één Oogenblik het Oogenblik behoorde,
Neemt zich de Eeuwigheid weer.

VOORBIJ.

Wat de Eeuwigheid voor ons eeuwig bewaarde
En ons één oogenblik genietend gaf,
Neemt hij (wat baat het of ge uw lusten
Voor eeuwig ons weer af. [spaarde?])

EEUWIGHEID.

Laat de Eeuwigheid dan sterk en eeuwig wezen,
Hij kan zich toch slechts verkeeren in 't Oogen-
Dit is het: wagen zonder vreezen, [blik.
Genieten zonder schrik.

VERZUIMD.

Nooit zult gij weder den zelfden wijn drinken.
Nooit breekt gij tweemaal dezelfde vrucht open.
Terwijl de uren in de Eeuwigheid verzinken
Verkeert in wroeging het verzuimde hopen.

ALLES VERGAAT.

Het verzuimde oogenblik en 't oogenblik ge-
Zinken in één Eeuwigheid neer. [noten,
De koele wijnkruik vóór den Nacht ontsloten
Heeft één Nacht wijn en dan niet meer.

VOOR DE NACHT.

Met Adil heb ik de paarden gereden.
Met Saïd deelde ik den verboden wijn.
Met Machmoed . . . met Nasief . . . ik strek
Tot onrust in één wreede pijn. [mijn leden

EEN LEED.

Met Adil . . . met Machmoed, door lust gedreven.
Met Hassan, met Khaliel drinkend te saam.
Ach: ik ben altijd dezelfde gebleven,
Alleen een andre naam.

DE ZONDEN GODS.

Mijn zonden zijn zonden van God in mij.
De wijn, de rozen, zijn vreugden van God.
Geniet dan uw vreugde en uw zonden vrij.
Het is alles één Lot.

MUZIEK VAN SAIED.

Zonder uw muziek, zou 'k u niet beminnen.
Maar wat was uw kunst zonder vriendschap
Eén is de ziel met zijn gretige zinnen. [waard?
Rozen en doornen in één gaard.

ZIEL EN ZINNEN.

Ik heb uw schoonheid lief om uwen geest.
Ik heb uw geest lief, daar gij zóó schoon zijt.
Is er één Man, die aan het lieflijk Feest,
Ziel en de zinnen scheidt?

AAN

Ik lees uw brief bij 't licht van een lantaren.
Als gij mij liefhebt, schrijf mij dan niet meer.
Laat mij alleen met mijn gevaren.
Met mijne zonden, schuw en teer.

HET EINDE.

Wat volgt op dezen nacht van rustloos klagen?
Een dag van nieuwe nood.
En aan het einde van nachten en dagen?
De doffe Dood.

SCHANDELIJKE BLINDHEID.

De lust, die eenmaal uw zinnen ontzinde,
Heeft tot ziekte gekeerd u schandelijk verblind.
Men voert u langs de straat, o, blinde.
Uw lot kent elk verdorven kind.

VERLANGEN.

Wat brengt de Dag? Den Avond.
Wat brengt het Leven? Dood.
Wat wil mijn hart gehavend?
Rust na nood.

TROOST.

Geen Dag, die meer dan Avond brengt.
Maar ook: geen Dag brengt minder.
Geniet dan uw wijn zonder hinder
Zoolang het leven schenkt.

EEUWIGHEID.

Eeuwig eeuwig o, kwel mij niet.
Eeuwig is niet de wijn en niet het lied.
De schoonheid sterft met het schoone geslacht.
Eeuwig is slechts de eeuwige nacht.

VREUGDE.

Eeuwig is niet het lied en niet de wijn.
Eeuwig niet deze nacht van samenzijn.
Maar 't lied is wel schoon en de wijn wel zoet.
Laat dan open voor al vreugde uw gemoed.

DE STRAFGEVANGENE.

Ik ben niet meer in mijne cel gevangen,
Dan gij in vrijheid zijt.
Uw liefde en uw verlangen
En mijn straf meet één Tijd.

EEN MONNIK.

Gij zult uw handen niet aan doornen wonden.
Gij plukt geen rozen in 't Es-Salt ravijn.
Gij leeft in uwe bidcel zonder zonden.
Gods vreugde uw vreugd. Gods pijn uw pijn.

BEDELAAR.

Zeker heeft hij heden zijne gebeden
Met meer vrome wijding dan ik gezegd.
Daarna heeft hij zijn lompen en zijn leden
Bij de Klaagmuur te bedelen gelegd.

GOD GELEIDT ONS.

Wonder, die heilig van 't onheilig scheidt,
En heilig met heilloos in ééne ziel vereenigt,
Hij voert mij huivrend langs de heerlijkheid
Van zonden, waarvoor men eenen man steenigt.

AFSCHEID.

De laatste goede woorden zijn gewisseld,
Die saam de liefde van 't Arabisch afscheid zijn.
Mijn wagen staat naar den Jordaán gedisseld.
De wind waait over het rozenravijn.

HET LIED.

Mijn Lied: sta op. Want Gods Lied is gekomen,
Hij wekt uw woorden met Zijn Eeuwig Woord.
Ik voel Zijn Liefde door mijn leden stroomen.
Ik heb gesmeekt. God heeft verhoord.

HET JAAR KEERT.

„Keer tot mij weder . . . Ik heb u vergeven”
Weelde van het troostend Profetenwoord.
Langs zooveel vreugd tot zooveel smart gedreven,
Heb ik (weer keert het jaar) weder dit woord
[gehoord.]

ALLES GODS SCHULD.

Wanneer de zonde wederom vervuld is,
En de afschuw siddert door 't misselijk bloed,
Weet ik, dat er geen schuld buiten Gods schuld
En geene misdaad, die God niet misdoet. [is.]

ALLES IN GOD.

Er is geen Liefde buiten God.
En buiten God is er geen schuld.
Uw vroomheid en mijn lastrend lot.
Heeft één vervuld.

DE CHAUFFEUR.

Hij voert den wagen, als een schip zijn steven
Door stormen stuurt langs klip en kaap.
Wat scheidt langs het ravijn den Dood van
Een Arabische knaap. [’t leven?

INZICHT.

Dat er geen schuld buiten Gods schuld is.
En buiten Gods deugd niet één deugd.
Dat in mijn manschap niet vervuld is,
Slechts één belofte van mijn Jeugd.

EENHEID.

Neen, zeg niet: „God en Satan beide”
Alles is God in God alleen.
Al vale schuld en al het lijden,
Alle vreugd en geweest.

EENHEID GODS.

De Dag en Nacht zijn niet gescheiden.
Wat is vaster dan zij verbonden?
Zoo zeg niet: „God en Satan beide”
God draagt alles, ook zeerste zonden.

STRIJD.

Ikdacht te strijden tegen God.
Maar God strijdt met zichzelf in mij.
Geen vroom en geen zondigend lot
Is van God vrij.

DE BRON.

Die zooveel waagde en nimmer won,
Die wankelde van wellust naar gebeden,
Hij legt zich met ledige leden
In de schaduw bij den Aïn-Fara bron.

GODS WIL.

Gods wil is willoos. Zijn Genade
Kiest waar hij kiezen wil.
Zoo voert Hij mij langs al zondige paden
Naar den Klaagmuur in den maanavond stil.

IN GOD.

Vrees niet. God kan u niet verlaten,
Gelijk gij Hem ook niet verlaten kunt.
Geen grooter vrijheid viert gij met uw vrije
Dan God in God u gunt. [maten,

ZEKERHEID.

Ik ben van God zóó zeker,
Als God is van mij.
Geen zoete en niet één donkre beker,
Gaaf mij voorbij.

WAANZIN.

Want dat ik, zat van zinnen, zat van leven,
Altijd weer nieuwe zathed zoek.
Dat ik door lust en waanzin voortgedreven,
God te Jeruzalem vervloek.

TROOST.

God kan u niet van uwe zonden reinigen,
Omdat uw zonden Zijne zonden zijn.
Wat zult gij dan uw angstig hart nog pijnigen?
Geen roos bloeit zonder doornen in het Salt-
[ravijn.

ANGST.

Vergeef, o, God, vergeef, is het geen laster,
Dat mijne zonden Uwe zonden zijn?
O, voer mijn voeten veiliger en vaster,
En houdt mijn hart van laster rein.

LICHT EN LEVEN.

Al wat wij licht noemen is maar een schaduw
Van God, het Eenig Schaduwlloze Licht.
Al wat wij leven noemen is een waduw,
Die wegwaait voor Gods aangezicht.

ONDERWERPING.

Wie nimmer bitter met God heeft gestreden,
Hij kent de weelde der nederlaag niet,
Wanneer weder door zijn ontspannen leden,
Het geluk siddert van het Heilig Lied.

WEELDE.

Wier wegen nooit door het donker dal gingen,
Wat weten zij, hoe een weg naar God stijgt?
Wat weten zij, hoe vol herinneringen,
Het moede hart naar Gods verlossing hijgt.

TWEESTRIJD.

Zoo zeker als de nacht is mijne zonde.
Zoo zeker als de dag is mijn berouw.
O, hart, verpest met eene pracht van wonden,
O, ziel, gezegend met feillooze trouw.

GODS WRAAK.

De eerste granaten van het jaar gebroken.
Wat is het verschil met het laatste jaar?
God heeft zich weder nog dieper gewroken.
De zoete vruchten proeven zwaar.

HET GOEDE LAND.

De markt is bont met vele vruchten.
Het leven gaat in volle drift.
Het Heilig Land heeft zoete luchten.
En keert voor weinig, gulle gift.

GOD.

Ik smeeek tot U uit mijne diepste ellende.
Schoon ik zeker weet, dat Gij niet bestaat.
Waarom komen mij nacht en dagen schenden
De weelden van het meest-geschuwde kwaad?

ZIEK.

Mijn ziel is ziek van zonden als melaatschheid,
Boeten noch beden baten mij.
Wat nut mij of ik belijdend het kwaad mijd,
Geen zonde gaat mijn huis voorbij.

GODS ALMACHT.

Zeg niet: „God is ons een God zonder zonden”
Al onze zonden zijn zonden van God.
Onze wonden zijn builen van Zijn Wonde.
Zijn Lot besluit ons lot.

EN MORGEN?

Wie heden 't Boek van zijn Kwatrijnen sluit,
Wat zal hij morgen met den Dag beginnen?
Geen leven komt buiten zijn grenzen uit.
Deze: Eeuwigheid, Oogenblik, Ziel en Zinnen.

HET EINDE.

Ik eindig het Boek van mijne Kwatrijnen.
En wensch u, lezer, beter lied en lot.
Maar toch: geslagen door de harde pijnen,
Weet ik het goed: „Mijne hulp is mijn God.”

Colofon

Kwatrijnen van Jacob Israël de Haan
werd in opdracht van Boekhandel De Verbeelding
in offset herdrukt door Drukkerij Jan de Jong
in een oplage van 750 exemplaren.
Bindwerk Binderij Van Waarden.
Ontwerp stofomslag Eli Content.

ISBN 90-74159-07-9